



ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 19 (448)

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

- *Ази, Номхон далайн сансрын хамтын ажиллагааны байгууллага (APSCO)-ын конвенцийг соёрхон батлах тухай*

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- *Зарим газар нутгийг улсын тусгай хамгаалалтад авах тухай*
- *Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүдийг томилох тухай*

Улсын Их Хурлын Тамгын газар

Улаанбаатар хот

2006 он



ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2006 оны тавдугаар сарын 21

№19 (448)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

- | | | |
|------|--|-----|
| 248. | Ази, Номхон далайн сансрын хамтын ажиллагааны байгууллага (APSCO)-ын конвенцийг соёрхон батлах тухай | 530 |
| 249. | Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд өөрчлөлт оруулах тухай | 530 |

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

- | | | | |
|------|---|-----------|-----|
| 250. | Зарим газар нутгийг улсын тусгай хамгаалалтад авах тухай | Дугаар 26 | 530 |
| 251. | Ж.Батмөнх агсны ар гэрийн ахуй хангамжийн тухай Улсын Их Хурлын 1998 оны 11 дүгээр тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай | Дугаар 27 | 535 |
| 252. | Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 2/03 дугаар дүгнэлтийн тухай | Дугаар 28 | 535 |
| 253. | Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай | Дугаар 29 | 535 |
| 254. | Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 2/04 дүгээр дүгнэлтийн тухай | Дугаар 30 | 535 |
| 255. | Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүдийг томилох тухай | Дугаар 31 | 536 |
| 256. | Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүдийг чөлөөлөх тухай | Дугаар 32 | 536 |
| 257. | Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга, нарийн бичгийн даргыг томилох тухай | Дугаар 33 | 536 |
| 258. | Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай | Дугаар 34 | 537 |
| 259. | Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай | Дугаар 35 | 537 |
| 260. | Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай | Дугаар 36 | 538 |
| 261. | Нөхөн олговрын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай | Дугаар 37 | 539 |
| 262. | Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай | Дугаар 38 | 539 |
| 263. | Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх, гишүүнээр томилох тухай | Дугаар 39 | 539 |

Гурав. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

- | | | |
|------|--|-----|
| 264. | Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө (Засгийн газрын 2006 оны 57 дугаар тогтоолын хавсралтын үргэлжлэл) | 540 |
|------|--|-----|

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2006 оны 4 дүгээр сарын 6-ны өдөр

Улаанбаатар хот

АЗИ, НОМХОН ДАЛАЙН САНСРЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ БАЙГУУЛЛАГА (APSCO)-ЫН КОНВЕНЦИЙГ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2005 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдөр БНХАУ-ын Бээжин хотноо гарын үсэг зурсан Ази, Номхон далайн сансрын хамтын ажиллагааны байгууллага (APSCO)-ын конвенцийг

Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Улаанбаатар хот

ЭРҮҮГИЙН БАЙЦААН ШИЙТГЭХ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 396 дугаар зүйлийн 396.3 дахь хэсгийн

дотор" гэснийг "10 жилийн дотор" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

"3 жилийн дотор", 396.4 дэх хэсгийн "1 жилийн

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдөр

Дугаар 26

Улаанбаатар хот

Зарим газар нутгийг улсын тусгай хамгаалалтад авах тухай

Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Байгаль орчны экологийн тэнцлийг хангах, унаган төрхийг хадгалах, хамгаалах болон байгалийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх зорилгоор Ховд аймгийн Мөнххайрхан сум, Баян-Өлгий аймгийн Булган сумын хил залгаа нутагт орших Мөнххайрхан уул, түүний орчмын газар нутгийг Мөнххайрханы байгалийн цогцолборт газрын ангиллаар, Өвөрхангай, Архангай аймгуудын зааг нутагт орших Орхоны хөндий, түүний орчмын газар

нутгийг Орхоны хөндийн байгалийн цогцолборт газрын ангиллаар, Увс аймгийн Тэс сумын Тэсийн голын сав газрыг байгалийн нөөц газрын ангиллаар, Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Үүр сумын нутагт орших Даян Дээрхийн орчмын газар нутгийг байгалийн дурсгалт газрын ангиллаар тус тус улсын тусгай хамгаалалтад авсугай.

2. Мөнххайрханы ба Орхоны хөндийн байгалийн цогцолборт газруудын хилийн заагийг 1, 2 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Ц.НЯМДОРЖ

Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 26 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

Мөнххайрханы байгалийн цогцолборт газрын хилийн зааг

Баруун захын цэг нь Баян-Өлгий аймгийн Булган сумын Булган голын зүүн хэсэгт орших 2711.6 тоот өндөрлөг, түүнээс зүүн хойшоо 2607.0, 2961.0, 3586.0 тоот өндөрлөгүүдийг дайран Баян-Өлгий, Ховд аймгийн хилийн заагт орших 3212.0 тоот өндөрлөг хүрч түүнээс зүүн урагш мөн хилийн дагуу явсаар 3566.0, 3703.1 тоот өндөрлөгүүдийг дайран Хар онийн даваа /3086.0/, түүнээс зүүн тийш 3267.0 тоот өндөрлөг, зүүн урагшаа Ховд аймгийн Дуут, Мөнххайрхан, Баян-Өлгий аймгийн хилийн заагийн уулзварт орших Машийн даваа /3125.0/ хүрнэ. Түүнээс зүүн тийш Мөнххайрхан, Дуут сумдын хилийн заагт орших /3070.0 / 91° 34' 42", 47° 15' 38", / 3215.0 / 91° 36' 33", 47° 16' 27" тоот өндөрлөгүүдийг дайрч зүүн урагш мөн хилийн заагт орших /3135.0 / 91° 40' 12", 47° 15' 48" тоот өндөрлөг,

түүнээс урагш эргэж / 2983.0 / 91° 41' 01", 47° 14' 50" тоот өндөрлөг, түүнээс Хүрэн хагт уул / 3066.0 / 91° 41' 41", 47° 14' 10" түүнээс зүүн урагшаа Алаг уул /2941.0 / 91° 47' 26", 47° 11' 41" түүнээс урагшаа / 2145.0 / 91° 47' 12", 47° 09' 53" тоот өндөрлөг, түүнээс баруун урагшаа орших / 3267.0 / 91° 38' 52", 47° 08' 58" тоот өндөрлөг, түүнээс урагшаа Хатуу дурулч уул /3221.0 / 91° 37' 55", 47° 07' 10" түүнээс урагшаа / 3014.0 / 91° 38' 15", 47° 04' 41", / 2964.0 / 91° 38' 26", 47° 02' 13", / 3202.0 / 91° 37' 01", 46° 59' 02" тоот өндөрлөгүүдийг дайран / 3407.0 / 91° 37' 03", 46° 58' 10" тоот өндөрлөг хүрэн, түүнээс зүүн урагш эргэж / 3185.0 / 91° 38' 36", 46° 55' 05" тоотыг дайран Хөх нуурын хойд цэг /2810.0 / 91° 45' 06", 46° 51' 54" тоотыг дайран түүнээс зүүн урагш орших / 3542.0 / 91° 50' 21", 46° 49' 47" тоот өндөрлөг, түүнээс зүүн

урагш Дамбын уул /3369.0/ 91° 57' 12", 46° 48' 04",
 Бөөрөг нуурын хөтөл /3145.0/ 91° 58' 48", 46° 46' 23",
 түүнээс баруун урагш эргэж Мөнххайрхан, Мест
 сумдын хилийн заагт орших Хар гуя уул /3586.0/
 91° 57' 30", 46° 43' 55" түүнээс баруун урагш
 Мөнххайрхан, Үенч, Мест сумдын хилийн заагийн
 уулзварт орших Хар ац уул /3965.0/ 91° 56' 52", 46°
 41' 35" хүрээд баруун тийш эргэж Баян-Өлгий, Ховд
 аймгийн хилийн зааг дээр орших Хар ацын даваа /
 3421.0/ 91° 55' 20", 46° 41' 19" хүрч түүнээс ялимгүй
 баруун урагш хоёр аймгийн хилийн заагийн дагуу
 Харцагтын өндөр /3420.0/ 91° 55' 01", 46° 39' 23"
 Улаан сайрын нуруу /3392.0/ 91° 54' 21", 46° 36'
 54" хүрч баруун тийш эргэж Арцат уул /3502.8 /
 91° 47' 52", 46° 37' 27" тэндээсээ Цүнхэл, Арцат
 голын бэлчир хүрч Улаан богоч уул /3092.8 / 91°
 37' 34", 46° 37' 00" Зуслангийн нуруу /3244.0 / 91°

35' 21", 46° 35' 33" хүрээд түүнээс баруун хойш
 эргэж хоёр аймгийн хилийн заагт орших Хөх хөтөл
 91° 33' 14", 46° 36' 46", /3043.5 / 91° 31' 00", 46°
 38' 34" тоотуудыг дайрч мөн хилийн заагт орших
 Хөшөөтийн даваа хүрч тэндээс хойшоо эргэж /
 2856.7 / 91° 30' 31", 46° 39' 39" тоот өндөрлөг
 хүрээд түүнээс баруун хойшоо Чачиртын голын /
 2181.0 / 91° 26' 29", 46° 41' 27" тоот, /2901.0 / 91°
 25' 06", 46° 42' 21" /2165.0 / 91° 22' 48", 46° 43' 22", /
 2624.0 / 91° 21' 33", 46° 47' 24", /2701.4 / 91° 18' 00",
 46° 49' 54", /2601.0 / 91° 13' 50", 46° 52' 28", /2737.2/
 91° 10' 48", 46° 55' 09", /2846.5 / 91° 07' 59", 46° 57'
 15", /2554.8 / 91° 03' 47", 47° 01' 54" тоот
 өндөрлөгүүд, түүнээс Булган гол, Елтын голын
 бэлчир дэх /2040.0 / 91° 02' 28", 47° 04' 20" тоотыг
 дайран /2711.6 / 91° 01' 39", 47° 07' 17" өндөрлөгт
 хүрнэ.

МӨНХХАЙРХАНЫ БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ ГАЗРЫН ХИЛИЙН ЗААГ



Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 26 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт

Орхоны хөндийн байгалийн цогцолборт газрын хилийн зааг

Хангайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын хилийн хамгийн хойд цэг болох Их, Бага Арцатын голын уулзвар дахь $102^{\circ} 43' 57''$, $47^{\circ} 13' 20''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс хойш Бага Саруул уул (1861.5) $102^{\circ} 43' 22''$, $47^{\circ} 14' 55''$ түүнээс баруун хойш Майхан уул (1756.0) $102^{\circ} 39' 40''$, $47^{\circ} 17' 29''$ түүнээс баруун хойш Өвөрхангай аймгийн Хотонт, Хархорин сумдын хилийн заагт орших Тэмээн хүзүүний гарам дахь 6 дугаар шонг дайран 1489.5 тоот $102^{\circ} 31' 51''$, $47^{\circ} 22' 53''$ түүнээс зүүн хойш Цолмон толгой (1574.3) $102^{\circ} 34' 24''$, $47^{\circ} 26' 19''$ түүнээс хойш Дойт уул (1415.5) $102^{\circ} 31' 58''$, $47^{\circ} 32' 31''$ түүнээс зүүн хойш Өгийнуур, Хотонт, Хашаат сумдын хилийн заагийн уулзвар дахь Манхан элс (1373.5) $102^{\circ} 40' 28''$, $47^{\circ} 34' 45''$ түүнээс чанх зүүн зүгт орших $102^{\circ} 45' 30''$, $47^{\circ} 35' 00''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс зүүн тийш 4 км-т орших $102^{\circ} 48' 30''$, $47^{\circ} 35' 00''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс зүүн хойш Хүрэн чулуут уул (1533.7) $102^{\circ} 49' 43''$, $47^{\circ} 36' 57''$ түүнээс зүүн урагш Хашаат сумын Эмээл толгой $102^{\circ} 53'$

$18''$, $47^{\circ} 33' 03''$ түүнээс зүүн урагш Баясгалан овоо (1658.3) $102^{\circ} 55' 46''$, $47^{\circ} 25' 21''$ түүнээс баруун урагш $102^{\circ} 50' 00''$, $47^{\circ} 24' 00''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс урагш Лүн овоо (1447.6 тоот) $102^{\circ} 49' 28''$, $47^{\circ} 23' 03''$ түүнээс урагш $102^{\circ} 50' 00''$, $47^{\circ} 22' 00''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс зүүн тийш 6 км-т орших $102^{\circ} 55' 00''$, $47^{\circ} 22' 00''$ солбицол бүхий цэг, түүнээс зүүн урагш 1428.4 тоот, $102^{\circ} 57' 00''$, $47^{\circ} 19' 33''$ түүнээс баруун урагш 1439.0 тоот $102^{\circ} 54' 15''$, $47^{\circ} 16' 13''$, түүнээс баруун урагш 1461.8 тоот $102^{\circ} 48' 09''$, $47^{\circ} 12' 19''$ түүнээс урагш Хар ус нуурын байгалийн цогцолборт газрын хилийн зааг болох Өлийн хөтөл (1527.0) $102^{\circ} 48' 22''$, $47^{\circ} 10' 38''$ түүнээс баруун тийш Хар ус нуурын байгалийн цогцолборт газрын хилийн дагуу Өлийн хошуу (1465.8) $102^{\circ} 47' 02''$, $47^{\circ} 10' 36''$ түүнээс баруун хойш Хангай овоо уул (1954.3) $102^{\circ} 44' 38''$, $47^{\circ} 11' 47''$ зэргийг дайран өнгөрч Их, Бага Арцатын голын уулзвар дахь $102^{\circ} 43' 57''$, $47^{\circ} 13' 20''$ солбицол бүхий цэг.

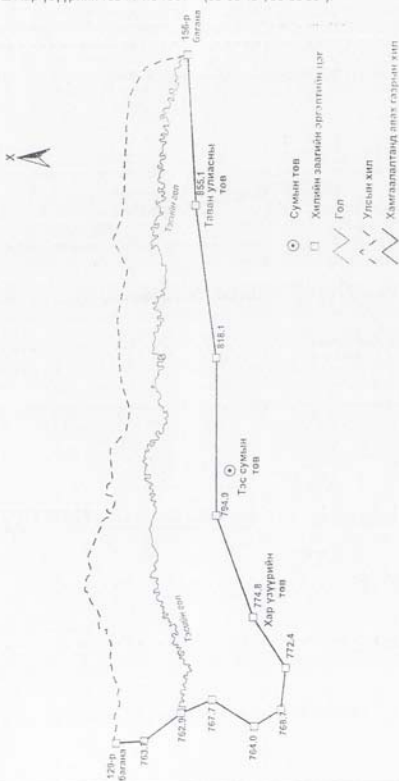
ОРХОНЫ ХӨНДИЙН БАЙГАЛИЙН ЦОГЦОЛБОРТ ГАЗРЫН ХИЛИЙН ЗААГ



Тэсийн голын сав орчмын байгалийн нооц газрын хилийн зааг

Монгол Улсын хойд хилийн 129 дүгээр багана (93°08'45", 50°35'53"), түүнээс зүүн тийш улсын хилийн дагуу 156 дугаар багана (94°21'10", 50°31'30"), түүнээс баруун тийш Таван улиасны төв 855.1 тоот (94°05'27", 50°30'57"), түүнээс баруун тийш 818.1 тоот (93°49'17", 50°29'34"), түүнээс баруун тийш 794.9.0 тоот (93°32'34", 50°29'35"), түүнээс баруун урагш Хар үзүүрийн төв 774.8 тоот

(93°21'51", 50°27'05"), түүнээс баруун урагш 772.4 тоот (93°16'36", 50°24'57"), баруун хойш дархан цаазат газрын хилийн дагуу 768.7 тоот (93°12'15", 50°25'13"), 764.0 тоот (93°10'30", 50°26'57"), 767.7 тоот (93°13'17", 50°29'42"), 762.9 тоот (93°11'54", 50°31'41"), 763.7 тоот (93°08'57", 50°34'04"), түүнээс хойш Монгол Улсын хойд хилийн 129 дүгээр багана (93°08'45", 50°35'53").



Даян Дээрхийн орчмын байгалийн дурсгалт газрын хилийн зааг

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Үүр сумын нутагт орших Даян Дээрхийн агуй орчмын хамгийн баруун цэг болох Суварга уул 1616.2 тоот /101° 52' 42", 50° 33' 36"/, түүнээс зүүн хойш Сумангийн өндөр 1702.0 / 101° 57' 13", 50° 37' 4"/, түүнээс зүүн хойш Хайрхан даваа 1385.0 тоот / 102° 2' 32", 50° 40' 41"/, түүнээс зүүн тийш 1971.0 тоот / 102° 7' 39", 50° 40' 11"/, түүнээс зүүн урагш /1976.0 / 102° 8' 42", 50° 39' 36"/ тоот өндөрлөг, түүнээс зүүн урагш /1976.0/ 102° 11' 30", 50° 39' 8"/, 1904.0 / 102° 12' 45", 50° 37' 57"/ тоот өндөрлөгүүдийг дайруулан Улсын хил дээрх Нашит овоо 1972.1 тоот /102° 16' 19", 50° 35' 57"/, түүнээс баруун урагш Цагаан-Үүр, Эрдэнэбулган сумдын хилийн заагийг даган 1895.5 тоот / 102° 12' 30", 50°

35' 51"/, Дүмбэн уул 1991.2 / 102° 8' 31", 50° 34' 50"/, 1965.0/ 102° 7' 41", 50° 33' 36"/, Тэвхэр асга /1973.8/ 102° 4' 15", 50° 31' 50"/ тоот өндөрлөгүүдийг дайран 1885.4 тоот /102° 2' 3", 50° 29' 59"/, түүнээс баруун хойш орших /101° 53' 00"/, 50° 26' 50"/ солбицол бүхий цэг, түүнээс баруун тийш /101° 50' 20", 50° 26' 50"/ солбицол бүхий цэг, түүнээс баруун урагш Цагаан-Үүр, Эрдэнэбулган сумдын хилийн заагт орших 1808.9 тоот /101° 57' 13", 50° 28' 43"/, түүнээс баруун тийш мөн сумдын хилийн заагийг даган Малхын булгийн эхийг дайран баруун урд зүгт орших 1499.2 тоот / 101° 52' 17", 50° 28' 27"/, түүнээс чанх хойшоо Суварга уул 1616.2 тоот өндөрлөг / 101° 52' 42", 50° 33' 36"/



МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдөр

Дугаар 27

Улаанбаатар хот

Ж.Батмөнх агсны ар гэрийн ахуй хангамжийн тухай Улсын Их Хурлын 1998 оны 11 дүгээр тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Ж.Батмөнх агсны ар гэрийн ахуй хангамжийн тухай Улсын Их Хурлын 1998 оны 11 дүгээр тогтоолын 1 дэх хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

"1. Монгол Улсын төрийн тэргүүн агсан Ж.Батмөнхийн эхнэр Авирмэдийн Дариймаад дараахь тэтгэмж, тусламж олгохоор тогтоосугай:

1/ахуй хангамжид нь зориулж өөрийнх нь амьдарч байгаа орон сууцны хөлс /халаалт, ус, СӨХ, кабель гм/, цахилгааны болон

гэрийн утасны нийт төлбөрийг төрөөс олгох;

2/сар тутам сарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 4 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний тэтгэмж олгох;

3/ биеийн эрүүл мэндийн байдлыг нь харгалзан үзэж 5 сая /таван сая/ төгрөгийн нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгох."

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдөр

Дугаар 28

Улаанбаатар хот

Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 2/03 дугаар дүгнэлтийн тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн 30.1.3 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуулийн 396 дугаар зүйлийн 396.3 дахь хэсэгт "Эд хөрөнгийн хохирлыг нөхөн төлүүлэх тухай өргөдлийг цагаатгах тогтоол, хэргийг хэрэгсэхгүй болгосон тогтоол, магадлалыг хүлээн авснаас хойш 3 жилийн дотор гаргана", 396.4 дэх хэсэгт "Бусад эрхийг сэргээлгэх тухай өргөдлийг тухайн иргэнд эрхийг нь тайлбарласан хуудсыг хүлээн авснаас хойш 1 жилийн дотор гаргаж болно." гэж заасан нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван есдүгээр

зүйлийн 1 дэх хэсгийн "Төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн болон бусад баталгааг бүрдүүлэх, хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчихтэй тэмцэх, хөндөгдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх үүргийг иргэнийхээ өмнө хариуцна." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна гэсэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 3 дугаар сарын 29-ний өдрийн 2/03 дугаар дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 29

Улаанбаатар хот

Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 7.1.7, 22.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын гишүүн С.Оюуныг өөрийнх нь саналыг харгалзан Төсвийн байнгын хорооны бүрэлдэхүүнээс чөлөөлж, Аюулгүй

байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны гишүүнээр баталсугай.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 30

Улаанбаатар хот

Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 2/04 дүгээр дүгнэлтийн тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн 30.1.3 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Иргэний хуулийн 154 дүгээр зүйлийн 154.3 дахь хэсгийн "Энэ тохиолдолд тухайн хөрөнгө барьцаалуулагчийн

өмчлөлд шилжсэнээр барьцаагаар хангагдах шаардлага үүснэ" гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 3 дахь заалтын "хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө өмчлөх эрхтэй" гэснийг; Иргэний хуулийн 174 дүгээр зүйлийн 174.2 дахь хэсгийн "Барьцаалагч нь банк, эсхүл банк бус

санхүүгийн байгууллага бол энэ заалт хамаарахгүй" гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван дөрөвдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "хүн бүр хууль, шүүхийн өмнө эрх тэгш байна" гэснийг; 174.3 дахь хэсгийн "Үүрэг гүйцэтгүүлэгч нь банк, банк бус санхүүгийн байгууллага бол ипотекийн зүйлийг шүүхийн журмаар худалдан борлуулахаар шүүхэд, эсхүл шүүхийн бус журмаар худалдан борлуулахаар хуульд заасан журмын дагуу бүртгэлийн байгууллагад хүсэлтээ гаргана. Ипотекийн зүйлийг шүүхийн бус журмаар худалдан борлуулахад энэ хуулийн 175.5-175.7, 176, 177 дугаар зүйл хамаарахгүй" гэсэн нь Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван дөрөвдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "хүн бүр хууль, шүүхийн өмнө эрх тэгш

байна", Арван зургадугаар зүйлийн 14 дэх заалтын "эрхээ хамгаалуулахаар шүүхэд гомдол гаргах, шударга шүүхээр шүүлгэх эрхтэй", Арван дөрөвдүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн "хөрөнгө чинээгээр ялгаварлан гадуурхаж үл болно", Дөчин долдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "шүүх эрх мэдлийг гагцхүү шүүх хэрэгжүүлнэ", мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн "шүүх эрх мэдлийг өөр байгууллага эрхлэн хэрэгжүүлэхийг хориглоно" гэснийг тус тус зөрчсөн байна гэсэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн 2006 оны 4 дүгээр сарын 12-ны өдрийн 2/04 дүгээр дүгнэлтийг хүлээн зөвшөөрөх боломжгүй гэж үзсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 31

Улаанбаатар хот

Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүдийг томилох тухай

Сонгуулийн төв байгууллагын тухай хуулийн 4.2 дахь хэсэг, санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүнээр Батаагийн Баттулга, Батчулууны Баярсайхан, Пандийн Бямбацэрэн, Мондооны Мэндбилэг, Жамбалсүрэнгийн Нарантуяа, Хандсүрэнгийн Пүрэвсүрэн, Данзангийн Сандаг-Очир,

Жамъянхорлоогийн Сүхбаатар, Дашзэвэгийн Эрдэнэчулуун нарыг тус тус томилсугай.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 32

Улаанбаатар хот

Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүдийг чөлөөлөх тухай

Сонгуулийн төв байгууллагын тухай хуулийн 4.5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болсон тул Ж.Ядамсүрэнг Сонгуулийн ерөнхий хорооны даргын үүрэгт ажлаас, Ж.Сүхбаатарыг Сонгуулийн ерөнхий хорооны нарийн бичгийн даргын үүрэгт ажлаас, Р.Бурмаа, П.Бямбацэрэн, Г.Маналжав,

Ж.Нарантуяа, Б.Очирбат, Д.Сандаг-Очир, Л.Хангай, Ч.Хүрэлбаатар, Д.Эрдэнэчулуун нарыг Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүнээс тус тус чөлөөлсүгэй.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 33

Улаанбаатар хот

Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга, нарийн бичгийн даргыг томилох тухай

Сонгуулийн төв байгууллагын тухай хуулийн 4.3 дахь хэсэг, санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Сонгуулийн ерөнхий хорооны даргаар Сонгуулийн ерөнхий хорооны гишүүн Батаагийн Баттулга, Сонгуулийн ерөнхий хорооны нарийн бичгийн даргаар Сонгуулийн ерөнхий хорооны

гишүүн Батчулууны Баярсайхан нарыг тус тус томилсугай.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 34

Улаанбаатар хот

Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.10 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг хавсралтаар шинэчлэн тогтоож, 2006 оны 2 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Төрийн өндөр албан тушаалтан болон түүнтэй

адилтгах албан тушаалтны албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2005 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 38 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**
Ц.НЯМДОРЖ
Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны 34 дүгээр тогтоолын хавсралт

ТӨРИЙН ӨНДӨР АЛБАН ТУШААЛТАН БОЛОН ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ АЛБАН ТУШААЛТНЫ АЛБАН ТУШААЛЫН САРЫН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ

№	Албан тушаалын зэрэг, дэв	Албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээ (төгрөгөөр)
1	ТӨ-I	355290
2	ТӨ-II	267800
3	ТӨ-III	206180
4	ТӨ-IV, ТӨ-IV А	197730
5	ТӨ-V, ТӨ-V А	183170
6	ТӨ-VI, ТӨ-VI А	174720

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 35

Улаанбаатар хот

Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэг, 6 дугаар зүйлийн 6.1.14 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний туслахын албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээг 114660 төгрөгөөр, бие төлөөлөгч-туслахын албан тушаалын сарын цалингийн хэмжээг 75010 төгрөгөөр тус тус шинэчлэн

тогтоож, 2006 оны 2 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2005 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 39 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**
Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 36

Улаанбаатар хот

Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын шүүхийн шүүгчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээг 1 дүгээр хавсралтаар, Монгол Улсын прокурорын байгууллагын прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг 2 дугаар хавсралтаар тус тус шинэчлэн тогтоож, 2006 оны 2 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан "Шүүгчийн болон прокурорын албан тушаалын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Монгол Улсын Их Хурлын 2005 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн 40 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**
Ц.НЯМДОРЖ

*Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны
36 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт*

МОНГОЛ УЛСЫН ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН АЛБАН ТУШААЛЫН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ

№	Албан тушаал	Албан тушаалын сарын цалин (төгрөгөөр)
1	Нийслэлийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	176280
2	Нийслэлийн шүүхийн шүүгч	161980
3	Аймгийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	169130
4	Аймгийн шүүхийн шүүгч	156780
5	Дүүргийн шүүхийн Ерөнхий шүүгч	158730
6	Дүүргийн шүүхийн шүүгч	151450
7	Сум, сум дундын шүүхийн Ерөнхий шүүгч	158730
8	Сум, сум дундын шүүхийн шүүгч	151450

*Монгол Улсын Их Хурлын 2006 оны
36 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт*

МОНГОЛ УЛСЫН ПРОКУРОРЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ПРОКУРОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ

№	Албан тушаал	Албан тушаалын сарын цалин (төгрөгөөр)
1	Улсын ерөнхий прокурорын газрын туслах прокурор	174070
2	Улсын ерөнхий прокурорын газрын хяналтын прокурор	160160
3	Нийслэлийн прокурор	173290
4	Нийслэлийн прокурорын орлогч	161070
5	Нийслэлийн прокурорын газрын туслах прокурор	149370
6	Нийслэлийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	146770

7	Аймаг, тээврийн прокурор	166270
8	Аймаг, тээврийн прокурорын орлогч	154310
9	Аймаг, тээврийн прокурорын газрын туслах прокурор	149370
10	Аймаг, тээврийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	146770
11	Дүүргийн прокурор	152360
12	Дүүргийн прокурорын орлогч	149370
13	Дүүргийн прокурорын газрын туслах прокурор	146770
14	Дүүргийн прокурорын газрын хяналтын прокурор	145340
15	Сум, сум дундын ахлах прокурор	152360
16	Сум, сум дундын прокурорын газрын хяналтын прокурор	145340

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдөр

Дугаар 37

Улаанбаатар хот

Нөхөн олговрын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай

Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Тэтгэвэр нь түр зогсоогдсон иргэдийн авч байгаа нөхөн олговрын доод хэмжээг сард 40000 төгрөгөөр тогтоосугай.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдсүгэй.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Нөхөн олговрын доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" Улсын Их Хурлын 2004 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 05 дугаар тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 5 дугаар сарын 4-ний өдөр

Дугаар 38

Улаанбаатар хот

Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 7.1.7, 22.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Батбаярын өөрийнх нь саналыг харгалзан Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны бүрэлдэхүүнээс

чөлөөлж, Төсвийн байнгын хорооны гишүүнээр баталсугай.

2. Энэ тогтоолыг 2006 оны 5 дугаар сарын 5-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2006 оны 5 дугаар сарын 4-ний өдөр

Дугаар 39

Улаанбаатар хот

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх, гишүүнээр томилох тухай

Шүүхийн тухай хуулийн 61 дүгээр зүйлийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Улсын Их Хурлын гишүүн Цэрэнхүүгийн Шаравдоржийг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлсүгэй.

2. Улсын Их Хурлын гишүүн Цэндийн Мөнх-Оргилыг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр томилсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Ц.НЯМДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

213	3.7.14	Үндэсний соёл, түүх, нүүдэлчдийн амьдралын хэв маягийг тусгасан, жуулчдыг олноор татах төслүүдийг идэвхтэй дэмжинэ	3. Шүүдэгийн үйлчилгээний авто машины парк шинэчлэлийг үргэлжлүүлж, бүртгэл, хяналтын системийг нэвтрүүлж эхэлнэ. 1. Үндэсний аялал жуулчлалын ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд дотоод, гадаадын хоршоо оруулаат, эзэл туслахыг эх үзэсвэрийг нэмэгдүүлнэ. Учид: - Улаанбаатар хотод жуулчны мэдээллийн төв байгуулна. - Улаанбаатар-Хархорин чиглэлийн замын дагуу жуулчдад зориулсан түр буудалга үйлчилгээний цэгүүдийг нэмэгдүүлнэ. 2. Хархорин, Эрдэнэтуу орныг хот төлөвлөлийн орчин үеийн аргачлалаар жуулчдын төв хот болгон хөгжүүлэх хөтөлбөр, хотын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулна. 1. Аялал жуулчлалын гол бүс нутагт аялал жуулчлалын жижиг цэцэрлэгууд байгуулах аялыг дэмжинэ. 2. Аялал жуулчлалын маршрутны дагуу замын трасс тогтоож тэмдэжүүлнэ. 3. Жуулчны үйлчилгээний газруудын байршил тогтоох систем GPS-ийг нэвтрүүлнэ. 4. Бээжин-Улаанбаатар чиглэлд авто, мото уралдаан ралги зохион байгуулна. 5. Гадаад дотоодын жуулчдад зориулсан авто замын цахим аялал багтаж, үйлчилгээнд нэвтрүүлнэ.	2005-2007	Ц Цэнгэл
214	3.7.15	Олон улсын түвшинд нийрсэн аялал жуулчлалын цэцэрлэгууд бий болгохыг хөндлөнгөөс дэмжинэ. Эзгээр цэцэрлэрт хөндлөнгөөс шаварлагатай үйлчилгээний төрөл зүйлийг нэвтрүүлэх, дэд бүтцийн барилга байгууламжийг барих, тэнгэр төхөөрөмжийг нийлүүлэх амжилт дотоод, гадаадын хоршоо оруулагчдыг татан оролцуулна	1. Дотоодын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулна. 2. Орон нутаг дахь аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн захиргааны нэгжийн бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгоно	2005-2008	Ц Цэнгэл
215	3.7.16	Жуулчны хүлээн авах байр, жуулчны бааз, жуулчдад зориулсан үйлчилгээнд тодорхой стандарт гаргах мөрдүүлнэ	1. Дотоодын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх хөтөлбөр, төлөвлөгөө боловсруулна. 2. Орон нутаг дахь аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн захиргааны нэгжийн бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгоно	2005-2006	Ц Цэнгэл
216	3.7.17	Аймаг, хот, төлөөрсөн газруудыг аялал жуулчлал хөгжүүлэх тусгай хөтөлбөр, төлөвлөгөө, бүтэцтэй болгоно	1. Хархорин - Хөшөө Цайдрамын чиглэлд 46 км зам барина 2. Хархорин орчмын болон Хөшөө, Өмнөговь дахь аялал жуулчлалын бүсийн авто замыг засч сайжруулж, тэмдэжүүлнэ	2005-2007 2006-2008	Ц Цэнгэл Ц Цэнгэл
217	3.7.18	Аялал, жуулчлалын бүс нутгийн зам, гүүрийг тавих, тэмдэжүүлэх ажлыг хийнэ	1. Гурваас дээш одтой эочид буудлын тоог нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авна. 2. Жуулчдыг хүлээн авах, эсчид буудал, жуулчны баазын чанарыг сайжруулах талаар сургалт семинар зохион байгуулна.	2005-2008	Ц Цэнгэл Ц Цэнгэл
218	3.7.19	Жуулчдыг хүлээн авах зочид буудлуудын зорилгатай дэвшүүлж, хүчин чадлыг эрс нэмэгдүүлнэ	1. Жуулчдыг зохион байгуулалттайгаар орон нутагт аялуулах хөтөлбөр боловсруулна	2005-2008	Ц Цэнгэл Ц Цэнгэл
219	3.7.20	Дотоодын жуулчлалыг идэвхтэй хөгжүүлж, салбарын үйл ажиллагааны улирлын шавь чанарыг багасгана	1. Жуулчдыг зохион байгуулалттайгаар орон нутагт аялуулах хөтөлбөр боловсруулна	2006-2008	Ц Цэнгэл Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

		2. Цаньн баз, өвлийн улиралд ажиллах жуулчны баз шинээр байгуулах.	2005-2008	Ц Цэнгэл Н.Энхболд
		3. Өвлийн улиралд зохион байгуулагддаг уламжлалт арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулахад туслалцаа үзүүлнэ.	2005-2008	Ц Цэнгэл А.Амар, н.Амгалан Засаг дарга Ц Цэнгэл
		4. Хархорин-Хужирт-Найман нуур бүс нутагт гадаад, дотоодын жуулчдад хөгжүүлэх шинэ маршрутын замыг засварлан, тэмдэгжүүлэх ажлыг хийнэ.	2005-2008	Ц Цэнгэл Н.Энхболд
220	3.7.21	Жуулчдыг татах зорилгоор шийдэн хандарчигдсан системийг нэвтрүүлэх асуудлыг холбогдох орнуудтай хамтран судалж хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Ц Цэнгэл Н.Энхболд
221	3.7.22	Монголын тулгар төр байгуулалсыг 800 жилийн ойг Монгол түмний түүх, уламжлалыг сэргээх, аялал жуулчлалын орчин, дэд бүтцийг хөгжүүлэх бодлогоотой уялдуулан зохион байгуулна.	2005-2008	Ц Цэнгэл
222	3.7.23	Улиастай-Улаангом-Мөрөн чиглэлийн тоон сүлжээг байгуулна.	2005 оноос	С Батболд
223	3.7.24	Улаанбаатар-Дашинчилэн-Булган, Дашинчилэн-Арвайхээр чиглэлийн дамжуулах сүлжээг шилэн кабелиар шинэчилж, Налайх-Багануурын дамжуулах сүлжээг өргөтгөнө.	2005 2005 оноос	С Батболд С Батболд
224	3.7.25	Хотын захын гэр хороолол, дагуул хотуудыг холбооноулж, интернэтийн сүлжээг өргөтгөнө.	2007 оноос	С Батболд
3.8. Экспортын өрвөсгөл бүтцийг өөрчлөхөд чиглэсэн гадаад худалдааны бодлогыг хэрэгжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:				
225	3.8.1	Экспортыг бүх талаар дэмжих, түүнд эзэлж байгаа ашигт малтмалын хэмжээг бууруулахгүйгээр экспортын төрөлжилтийг нэмэгдүүлнэ. Экспортод гаргах шинэ бүтээгдэхүүнийг дэмжинэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан
		1. Дэлхийн худалдааны байгууллагын хэлэлцээрийн хүрээнд Монголын ноолуур, ноолууран бүтээгдэхүүнийг газар зүйн заалттай болгох талаар судалгаа хэрэгжүүлнэ.		
		2. Экспортод төгрөг болох шинэ бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн зохион байгуулах, гадаад зах зээлийн мэдээлэлэр хангах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ. Экспортыг дэмжих төвийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх арга хэмжээ авна.		
		3. Гадаадын зах зээлд бэлтгэсэн арьс ширний 70 хувийг борлуулснаар, зохины мал, консерв, арьс, ноолууран бүтээгдэхүүнийг экспортлох боломжийг судалж, экспортогчид дэмжээг үзүүлнэ.		
		4. Төрийн өмчид түшиглэсэн экспортын чиглэлийн үйлдвэрлэл, худалдааг дэмжихэд чиглэсэн хөнгөлөлттэй зээл, зээлийн баталгаа, хөрөнгийн эх үүсвэрийг олохтой холбогдсон эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх чиглэлээр ажиллана.		

Б.Жаргалсайхан	2005-2008	<p>5. Гадаад орнуудын экспорт хөрөнгө оруулалтын давтвал, зээлийн байгууллуудын үйлчилгээнд Монгол Улсыг хамруулна.</p> <p>6. Үндэсний үйлдвэрлэл, экспортлогчид олон улсын хөрөнгийн болон металлын бирж дээр үйл ажиллагаа явуулах боломжийг судална.</p> <p>7. Таванголой, Балангур, Шивео овоо, Нийрэнсухайт, Эрдэс, Улаан-Овоо зэрэг нүүрсний уурхайгуудад жилд 1.5 сая тэмнээс доошгүй нүүрс экспортлох санхээчилгээг дамжино.</p> <p>8. Экспортод гаргах шинэ бүтээгдэхүүнийг дамжих технологийн хөгжлийн сан байгуулах журмыг гаргах хөрөнгийн эх үүсвэрийг бий болгоно.</p> <p>9. Экспортын зорилгоотой ашигт малтмал болон мал аж ахуйн гэрээтэй бүтээгдэхүүн боловсруулалтын түвшнэг дээшлүүлэхийг бодлогоор дамжино.</p>	<p>Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Д.Тэрбишдагва Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд</p>
226	3.8.2	<p>Гадаад орнуудтай хөдөлмөрийн зах зээлийг либералчлах, татварын хувь болон гүйцэтгэлийн зардлыг бууруулах, худалдааны зориг, салдуудыг багасгах талаар идэвхтэй ажиллана.</p>	<p>1. Худалдааны гол түнш орнуудтай худалдааны хориг салдуудыг багасгах талаар ярих хэлэлцээг үргэлжлүүлэн хийх арга хэмжээ авна.</p> <p>2. Гадаадад суугаа худалдаа, эдийн засгийн ажилтнуудын техник, технологи, зах зээлийн талаар судалгаа хийх, Монголын үйл бүтээгдэхүүнийг гадаад зах зээлд гаргахад чиглэсэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх зорилгоор орон тоог нэмэгдүүлнэ.</p> <p>1. Худалдааг хөнгөвчлөх асуудлаарх олон талт хэлэлцээнд өөрийн улсын ашиг сонирхлыг хамгаалан оролцоно.</p>
227	2.8.3	<p>Гадаад худалдаанд тулгарч байгаа тарифын болон тарифын бус саад, баршазэлийг хөнгөвчлөх талаар хоёр талт болон олон талт хэлэлцээр байгуулах чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>1. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны томоохон түнш тухайлбал ОХУ, БНХАУ, АНУ, Европын холбоо, Япон зэрэг орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн талаар хамтран ажиллах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлж эхлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>1. Дэлхийн худалдааны байгууллагын болон олон талт худалдааны хэлэлцэрүүдийн давуу талуудыг ашигласнаас гарсан үр дүнгийн талаар судалгаа, шинжилгээ хийж, цаашдын үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлно.</p> <p>2. Далайд гарцгүй хөгжиж байгаа орны хувьд хүчирлэн баршазэлийг хөнгөвчлөх асуудлаар Дэлхийн худалдааны байгууллага болон олон улсын бусад байгууллагуудтай ирэхтэй хамтран ажиллана.</p> <p>3. Банковоийн хэлэлцээр болон бус нутгийн худалдаа, эдийн засгийн бусад гэрээ, хэлэлцээр нэгдэх асуудлыг судалж, санал боловсруулна.</p> <p>4. Дэлхийн худалдааны байгууллагын Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны холбогчид нэгдэх асуудлыг судалж шийдвэрлэгээт арга хэмжээг иргэжүүлнэ.</p>
228	3.8.4	<p>Хоёр талын харилцааг худалдаа, эдийн засаг, бизнес, хөрөнгө оруулалтын агуулгаар баяжуулж, тэдгээртэй харилцах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>1. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны томоохон түнш тухайлбал ОХУ, БНХАУ, АНУ, Европын холбоо, Япон зэрэг орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн талаар хамтран ажиллах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлж эхлэх арга хэмжээ авна.</p> <p>1. Дэлхийн худалдааны байгууллагын болон олон талт худалдааны хэлэлцэрүүдийн давуу талуудыг ашигласнаас гарсан үр дүнгийн талаар судалгаа, шинжилгээ хийж, цаашдын үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхойлно.</p> <p>2. Далайд гарцгүй хөгжиж байгаа орны хувьд хүчирлэн баршазэлийг хөнгөвчлөх асуудлаар Дэлхийн худалдааны байгууллага болон олон улсын бусад байгууллагуудтай ирэхтэй хамтран ажиллана.</p> <p>3. Банковоийн хэлэлцээр болон бус нутгийн худалдаа, эдийн засгийн бусад гэрээ, хэлэлцээр нэгдэх асуудлыг судалж, санал боловсруулна.</p> <p>4. Дэлхийн худалдааны байгууллагын Засгийн газрын худалдан авах ажиллагааны холбогчид нэгдэх асуудлыг судалж шийдвэрлэгээт арга хэмжээг иргэжүүлнэ.</p>
229	3.8.5	<p>Дэлхийн худалдааны байгууллагын гишүүнчлэлийн болон одоогийн мөрдөж буй худалдааны гэрээ, хэлэлцэрүүдийн давуу талыг бүрэн ашиглана.</p>	<p>1. ОХУ, БНСУ, АНУ, Япон, Европын Холбоо болон бусад орнуудтай чөлөөт худалдааны гэрээ байгуулах асуудлаар холбогдох ажлын</p>
230	3.8.6	<p>ОХУ, Украин, Казахстан улсуудтай худалдааны гэрээ байгуулах талаар ирэхтэй холцож хийж, ОХУ, БНХАУ, АНУ</p>	<p>1. ОХУ, БНСУ, АНУ, Япон, Европын Холбоо болон бусад орнуудтай чөлөөт худалдааны гэрээ байгуулах асуудлаар холбогдох ажлын</p>

231	3.8.7	Хэвлэл, эрдэмтэн бүтээгдэхүүнийг экспортлох онцгой эрх дуусгавар болж байгааг холбогдуулан энэ бүтээгдэхүүний гадаад зах зээл дээрх Монгол Улсын биеэр суурийг хяргалахын тулд шинээр худалдааны талтай нөхцөлийг лшиглах арга хэмжээ авна.	хэсэг байгуулж ажиллуулна	2005-2008	Б.Жаргалсайхан
232	3.8.8	Хивс, хивсэнцэр, эсгий бүтээгдэхүүнд таатай нөхцөл олгох, шинэ зах зээлийг идэвхтэй хайна	1. Олоо, хөвөн угасны галгийн импортын татварыг тэгш хивс, хивсэнцэр, эсгий, нэгий, арьс ширэн бүтээгдэхүүний импортын татварыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр Үйлдэрийн татварын хувь, хэмжээ тогтоох тухай УИХ-ын 1999 оны 27, 2000 оны 51 дүгээр тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулна. 2. ОХУ, БНХАУ-аас манай улсын хивс, хивсэнцэр, эсгий бүтээгдэхүүнд ногдуудаг импортын татварыг бууруулах талаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээг эрчимжүүлнэ. 3. АНУ, Канад, Европын холбооны орнуудад манай улсын хивс, хивсэнцэр, эсгий бүтээгдэхүүнийг сурталчлах ажиллагааг идэвхжүүлж, худалдаанд электрон сүлжээ ашиглах боломжийг бүрдүүлнэ. 4. Түүхий эд бэлтгэлийн тухай хуулийн төсөл боловсруулж батлуулан, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна. 5. Түүхий эдийн боловсруулалтын төвшингөөс хамгааруулан экспортын татвар ногдуулах чиглэлээр холбогдох хууль, тогтоомжийг нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.	2005-2008	Б.Жаргалсайхан
233	3.8.9	Зүүн, зүүн өмнөд болон зүүн хойд Ази, Европын орнуудтай бизнесийн харилцааг хөгжүүлэхэд анхаарч, Монгол Улсын эрх зүйн орчин, Моголын компани, Монгол Брэндүүдийг сурталчлах зорилгоор цахим-бизнес форум амжилтуулна	1. Цахим бизнес форум байгуулах асуудлаар төсөл боловсруулж, гадаадын тусламжийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна. 2. Зүүн хойд Ази, АСЕАН, АТЕК-ийн орнууд Төв азийн орнууд болон худалдаа эдийн засгийн томоохон түнш орнуудтай худалдааг өргөжүүлэх, хөрөнгө оруулалтыг дэмжих талаар ажиллаж, бизнес уулзалтуудыг зохион байгуулна	2005-2008	Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд
234	3.8.10	Бүтээгдэхүүний стандартыг сайжруулснаар ОХУ, БНХАУ болон бусад зах зээлтэй худалдааны хэлэлцээрээр хүлэсэн үргийн дагуу Монгол Улсын стандартыг бүрэн хүлээн зөвшөөрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлнэ	1. Үндэсний стандартын түвшинг дээшлүүлэх, олон улс, бус нутаг, гадаад орны дөвшилт стандартыг авч хэрэглэх, бүтээгдэхүүний чанар, стандартын талаар байгуулсан хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх талаар арга хэмжээ авна.	2005-2008	Б.Жаргалсайхан М.Энхсайхан Сайд нар
235	3.8.11	Хөнгөлөлтийн ерөнхий зэрэмд бариа, бүтээгдэхүүн нэмж оруулах талаар Европын Холбоо, АНУ, Япон болон бусад оронтой хийх хэлэлцлийг идэвхжүүлнэ.	2. Бүтээгдэхүүний чанар, стандартын талаар байгуулсан хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна. 1. Европын холбоо, АНУ, Япон болон бусад худалдааны гол түншүүдтэй Хөнгөлөлтийн ерөнхий системд Монголын барааг нэмж хамруулах, худалдааг хөгжөөлөх нөхцөлийг бүрдүүлнэ	2005-2008	Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд

Дөрөв. ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, БҮС НУТАГ, ХӨДӨӨГИЙН БОДЛОГО

4.1. Түүч, соёл, байгаль орчин, эдийн засгийн онцлогийг харгалзан хот төлөвлөлт, байгуулалт, барилга, газар зохион байгуулалтад шинэтгэл хийж, оршин суугчдынх нь эрх, эрх чөлөө, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн бодлого хэрэгжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:	2005-2007	Ж. Наранцацралт
236 4.1.1 Хот төлөвлөлтийн арга-лал, стандартыг олон улсын түвшинд хүргэж хот байгуулалтын тогтолцоог шинэчлэх ажлыг эхлүүлнэ	2005-2007	Ж. Наранцацралт
237 4.1.2 Дөчин мөнгөн орон сууц хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Ж. Наранцацралт Н.Баярсайхан Б.Жаргасайхан Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
238 4.1.3 Эртний нийслэл Хархоринг жижиг хот болгон хөгжүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ	2005-2008	Ж. Наранцацралт Сайд нар
239 4.1.4 Хот, суурин газруудын авто зам, гудамж талбайн тохижилтад иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах стандартыг тогтоож мөрдүүлнэ	2005-2008	Ж. Наранцацралт Н.Баярсайхан
240 4.1.5 Хүн амын нягтрал, дэд бүтэц, нийгмийн үйлчилгээний төлөвөлд нийцүүлэн засаг захиргааны шинэчлэлийн болон хөрөнгө оруулалтын бодлогыг хэрэгжүүлнэ.	2006 оноос 2007 оноос	Н.Баярсайхан М.Энхсайхан Б.Эрдэнэбат Ц.Цэнгэл
241 4.1.6 Хот, суурингийн дулаан, цэвэр бохир ус, цахилгаан шугам сүлжээнд давшилтат, хэмнэлттэй технологи нэвтрүүлж, сөргөздөх эрчим хүчийг	2005-2008 2005-2008 2005-2007	Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Ж. Наранцацралт

		ашиглах замаар өсөн нэмэгдэх хэрэгцээг хангана.	4. Хэмнэлтэй технологийг нэвтрүүлж, нэмэгдэх хэрэгцээг хангах асуудлыг орон нутгийн удирдлагын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусуулах хэрэгжүүлнэ.	2005-2007	Ж.Наранцэрлалт
242	4.1.7	Хотын доторх бусчлэлийн нарийвчилсан хил хязгаарыг тогтоох, журам гаргаж мөрддөг болгох ажлыг хэвшүүлэн барилга байшинд чанар, зориулалтын ангилал тогтоож, регистрийн дугаар олгоно.	1. Хот суурин газрын төлөвлөлтийн өнөөгийн байдалд үнэлэлт, дүнлэлт өгч, хотын дотоод бусчлэлийн хилийг нарийвчлан тогтоож мөрдүүлэн хот байгуулалтын цэгцтэй бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ. 2. Хот суурингийн газрын кадастрын хүрээнд барилга байшинд чанар, зориулалтын ангилал тогтоож, регистрийн дугаар олгож хотын кадастрын ажлыг ахлуулна.	2005-2008 2005-2008	Ж.Наранцэрлалт Нийслэлийн Засаг дарга Ж.Наранцэрлалт Нийслэлийн Засаг дарга Ц.Цэнгэл Ж.Наранцэрлалт
243	4.1.8	Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөнийг нэвтрүүлэх чадварыг дээшлүүлэх, замын сүлжээг тойргийн горимд оруулж, гол урсгалуудыг нэг чиглэлтэй болгох арга хэмжээ авна.	1. Улаанбаатар хотын авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг судалгаж хийж, тойргийн горимд оруулж үргэлжлэж, зарим чиглэлтийн замруудыг эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ. 2. Нийслэлийн авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг саатал, түгжрэлгүй байлгах явдалтын болон зохицуулалтын арга хэмжээ авна.	2005-2008	Ц.Цэнгэл Д.Орвоор Нийслэлийн Засаг дарга Ц.Цэнгэл Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Ж.Наранцэрлалт
244	4.1.9	Орон сууц барих ажлыг эрчимжүүлж, орон сууцны зориулалтаар ашиглаж болох барилгын стандартыг татнао. Орон сууцны барилгын гүйцэтгэл, зохионогч, турээслэгч нар суурич барилгын чанар, материалын эрсдэл болон хэрэглээний онцлогийн талаар худалдан авагч, турээслэгч, хэрэглэгчдэд үнэн, зөв мэдээлэл олгодог байх шаардлагыг нэвтрүүлнэ.	3. Авто тээврийн хэрэгслийн үзэгж, оношлогооны төвүүдийн үйл ажиллагааг жигдрүүлж хот, суурин газрын агаарын бохирдлыг бууруулах хөдөлгөөнийг аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авна.	2005	Ц.Цэнгэл Д.Орвоор Нийслэлийн Засаг дарга Ц.Цэнгэл Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Ж.Наранцэрлалт
245	4.1.10	Барилгын материалын үйлдвэрлэлийг дэмжинэ.	1. Орон сууцны барилгын чанар, аюулгүй байдал, техникийн үнэлгээг хийж журам боловсруулна. 2. Түгэмэл тархацтай барилгын материалын шинэ нөөцийг илрүүлэхэд чиглэсэн геологи, хайгуулын ажлыг нэмэгдүүлнэ. 3. Барилгын салбарт зайлшгүй шаардлагатай, импортлоор авдаг, гол зэрэглэн галь болон н-БАТ-ээс чөлөөлөх хөнгөлөх, нэмэх зэрэг зохицуулалт хийж замаар барилгын материалын үндэсний үйлдвэрлэл, зах зээлийг дэмжих зөх зүйн орчинг бий болгоно. 4. Дулаан тусгаарлах болон дулаан хадгалах өндөр үзүүлэлттэй ханын материал, сангеникийн хуванцар хоолойн үйлдвэрлэл, жижиг, дунд үйлдвэрийг бусчлан байгуулахад татвар, зээлийн бодлогоор төрөөс дэмжих асуудлыг боловсруулна. 5. Барилгын материалын Сөөний худалдааны цэргүүдийг байгуулна.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Б.Жаргалсайхан Ж.Наранцэрлалт Н.Баяртсайхан Ж.Наранцэрлалт Н.Баяртсайхан Б.Жаргалсайхан Ж.Наранцэрлалт

246	4.1.11	Барилгажигхад шаардлагатай дэд бүтэц бүхий газар, талбайг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	5. Барилгын материалын чанарын удирдлагын тогтолцоог бий болгоно. 1. Дөчин мянган орон сууц, хөтөлбөрийн хүрээнд шинээр барилгажигх газруудын дэд бүтцийг бий болгоход хувийн хэвшил, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагчдад төрөл бүрийн хөнгөлөлт үзүүлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ. 2. Барилгажигхад шаардлагатай эрчим хүчний хангамжийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.	2005-2008 2005-2008	Ж Наранцацралт Ж Наранцацралт
247	4.1.12	Автомашинь зогсоолын зориулалт бүхий талбай, тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн байрлал, тэдгээрт тавих шаардлагыг хот төлөвлөлтийн орчин үеийн стандартад нийцүүлэх арга хэмжээ авна.	1. Томоохон хотуудын төв гудамж, гол замуудын дутуу тахир дутуу хүний зориулалтын зам, ороо, гарц, дохиоллын дэд бүтцийг бий болгоно. 2. Тахир дутуу хүн зорчих зориулалтын тоног төхөөрөмжөөр тоногдсон нийтийн тээврийн хэрэгслийг үйлчилгээнд нэвтрүүлэх талаар судалгаа хийнэ. 3. Хот байгуулалт, барилгын норм норматив-техникийн баримт бичиг тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн талаар барилгын зурга төсөвт тусгай хэрэгжүүлнэ. 4. Газар олгоходоо тухайн барилгын зориулалт, хэмжээтэй нь уялдуулан авто машины зогсоолын эрэлбэр газар болон тахир дутуу иргэдийн дэд бүтцийн байгууламжийн байрлалыг тогтоож өгөх, хэрэгжлтийг нь хангуулах зөвлөж, журмыг боловсруулан мөрдүүлнэ. 5. Авто машины зогсоолын зориулалттай талбай, байгууламжийг байгуулах, ашиглахад мөрдөх олон улсын стандартад тулгуурласан үндэсний стандарт бий болгоно. 6. Авто замын дутуух үйлчилгээний цэцэрлэгийн төслийг боловсруулан зөм бий болгоно.	2008-2008 2008 ОНООС 2005-2008 2005-2008	Ц Цэвгэл Л.Одоннимэд Ц Цэвгэл Л.Одоннимэд Ж Наранцацралт Л.Одоннимэд Ж Наранцацралт
248	4.1.13	Барилга, хот байгуулалт, газар зохион байгуулалт, газар өмчлөх, зөвшөөж ашиглах, үнэлэх болон үл хөрдөх хөрөнгөтэй ханбоотой макроэдийн нэгдсэн санг бий болгож, хуулиар зөвшөөрөгдсөн мэдээллийг иргэд мөрдөгдөхөй олж авах боломжийг бүрдүүлнэ.	1. Газрын харилцаа, хөрөнгийн бүртгэлийн мэдээллийн санг бий болгож, ноолттай ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2005-2006 2005-2006	Ц Цэвгэл Ц Цэвгэл
249	4.1.14	Хотын захын хорооллын ус, дулаан, цахилгаан хангамж, ариутгах татуурга, хог хаягдал зайлуулах ажил үйлчилгээг хувийн хэвшлийн байгууллагуудад гүйцэтгүүлэх саначилгыг өргөжүүлж дэмжлэг үзүүлнэ.	1. Хотын зах болон суурин газрын дулаан, цахилгаан хангамжийн асуудлыг хувийн хэвшлийн байгууллагуудад гүйцэтгүүлэх саначилгыг дэмжинэ. 2. Гэр хорооллын тодорхой хэсэгт цэвэр, бохир усны шугам хоолой барьж байгуулах, хог хаягдал зайлуулах үйлчилгээг хувийн хэвшлийн байгууллагуудаар гүйцэтгүүлэх, тэднийг урамшуулах эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.	2005-2008 2005-2007	Б.Эрдэнэбат Ж Наранцацралт
250	4.1.15	Хот, суурин газрын гэр хорооллын нийтийн аж ахуйн барилга, байгууламжид засвар, шинэтгэл, өргөтгөл хийнэ.	1. Хот суурин газрын гэр хорооллын нийтийн аж ахуй үйлчилгээний цэргүүдийн нөхцөл байдал дүнгалт хийж зайлшгүй шинэчилж засварлах, өргөтгөх ажлыг нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний стандартын шаардлагад нийцүүлэн хийж ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	Ж Наранцацралт

251	4.1.16	17 аймгийн 102 сумын төвийн үндэсний урлагийн төв, тусгай зориулалтын хөдөлгөөний төв, суурин газрын хүн амын стандартын шаардлагад нийцсэн үндэсний урлагийн төв хангана.	1. Архангай, Булган, Завхан, Сэлэнгэ, Өвөрхангай, Хэнтий, Баянхонгор, Увс, Төв, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Дорнод, Сүхбаатар, Дундговь, Дорноговь, Ховд, Өмнөговь аймгуудын нийт 102 сумын төвийн үндэсний урлагийн төв, тусгай зориулалтын хөдөлгөөний төв, суурин газрын хүн амын стандартын шаардлагад нийцсэн үндэсний урлагийн төв хангана.	2005-2007	Ж.Наранцэрлалт
252	4.1.17	Гэр хороололын айлуудыг цэвэр, бохир усны нэгдсэн шугам сулжсанд холбох ажлыг эхлүүлнэ.	1. Хандиалач орнуудын айлуудыг цэвэр, бохир усны нэгдсэн болон хэсэгчилсэн системд холбох ажлыг эхлүүлнэ. - Улаанбаатар хотод 13 мянган өрхийн - Хөдөө орон нутагт 2 мянган өрхийн	2005-2008	Ж.Наранцэрлалт Н.Баяртсайхан
253	4.1.18	Улаанбаатар хотын захын ашиглагдаагүй газар талбай дээр амины орон сууцны шинэ хотхоонууд байгуулна.	1. Хандиалач орнуудын тусламж, гадаад, дотоодын банк, санхүүгийн байгууллага, хөрөнгө оруулагчидтай хамтран гэр хороололын айлуудыг ашиглагдаагүй газар дээр амины орон сууцны шинэ хотхон байгуулна.	2005-2008	Ж.Наранцэрлалт Н.Баяртсайхан Нийслэлийн Засаг дарга
4.2 Хөдөөгийн дэд бүтэц, харилцаа холбоо бүс нутгийн хэмжээнд хөгжүүлж, орон нутгийн онцлог, давуу талыг дэмжих замаар зах зээлд өрсөлдөх чадварыг нь бэхжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
254	4.2.1	Газар хувьчлалыг хөдөө орон нутагт зохион байгуулах ажлыг эрчимжүүлж, газар хувьчлалын эрхийн засгийн үр өгөөжийг хүртэх боломжийг хөдөөгийн иргэдэд олгоно. Зах зээлд өөр, замын дагуух газрыг хувьчилна.	1. Хөдөөгийн иргэдэд газар өмчлүүлэх асуудлыг эрхийн бичиг олгох замаар шийдвэрлэх хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, газрыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах нөхцөлөөр хангана. 2. Орон нутагт тариалангийн болон эрчимжсэн фермерийн аж ахуйн зориулалтаар ашиглаж байгаа газрыг өмчлүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	Ж.Наранцэрлалт
255	4.2.2	Хөдөөгийн газрын харилцааны шинэтгэлд онцгой анхаарч, газрын харилцааны уг зохицуулалтыг нэгдсэн удирдамжаар хангана.	1. Аймэг, сумдын газрын албадын үйл ажиллагааг бэхжүүлэн нэгдсэн удирдамжаар хангана.	2005-2008	Ж.Наранцэрлалт
256	4.2.3	Бусдын тулгуур төв, тэмцээн хот, суурин газрын өйрлөрөө байгуулсан мал, сүний чиглэлийн төлөвлөсөн аж ахуйд, урт хугацаагаар газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах чиглэлээр дэмжигч үзүүлнэ.	1. Эрчимжсэн мал аж ахуй эрхэлж байгаа иргэдэд бэлчээр болон эдлэлээр газрыг урт хугацаагаар эзэмшүүлэх эрх зүйн үндсийг бүрдүүлнэ.	2005-2008	Ж.Наранцэрлалт Д.Тэрбишдагва
257	4.2.4	Улсын төсвийн болон дотоод, гадаадын зээл тусламж, хандивын хөрөнгөөр 1900-гаас доошгүй хурдагт засвар шинэчлэлт хийж, 800-гаас доошгүй инженерийн хийцтэй худал	1. Жил бүр улсын төсвийн хөрөнгөөр инженерийн хийцтэй 350 - аас доошгүй худалт засвар хийж, 2005-2006 онуудад гадаадын төсөл хөрөнгөөрөө 600 худалт засвар шинэчлэлт хийнэ. 2. Жил бүр улсын төсвийн хөрөнгөөр инженерийн хийцтэй 200- аас доошгүй худалт засвар хийж, бэлчээрийн өшиглэлт, даацыг нэмэгдүүлэх	2005-2008 2005-2008	Д.Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Д.Тэрбишдагва Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

	3. Алслагдсан бүс нутаг, ашиглалтгүй бэлчээрт усны хайгуул, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэх	2005-2008 Д.Тэрбишдагва И.Эрдэнэболгор
256	4.2.5 Шинээр гаргах ажлыг говь, тал хэврийн бүсийн аймгуудад төвлөрүүлэн зохион байгуулж, иргэдийн оролцоотойгоор гар худдаг номж гаргах ажлыг хөхиүлэн дэмжихэнэ	2004-2007 2005 2004-2007 2005-2006 2004-2007 2004-2006 2004-2008 2005-2008 Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат Б.Эрдэнэбат
255	4.2.5 Хөдөөгийн малчин айл өрхийг нэр, салхины цахилгааны эх үүсвэрээр хангаж, "Буман нарны гэр", "100 мянган нарны гэрэл" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ	2004-2007 Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан
260	4.2.7 Салхины эрчим хүчний нөөцийг судалж бага, дунд хүчин чадалтай салхин парк байгуулах бэлтгэлийг хангана	2006-2008 Б.Эрдэнэбат
261	4.2.8 Иргэд, залуучуудад бизнес эрхлэхэд нь туслах зорилготой бизнес эрхлэхэд, мэдрэллийн төвүүдийг аялсаар дамжж аймаг, хотуудад байгуулахыг дэмжинэ	2005-2008 Б.Эрдэнэбат Б.Жаргалсайхан С.Батболд
262	4.2.9 Арвангуй бүтээн, Дунговь, Дорноговь, Өмнөговь, Дорнод, Халхуй, Сүхбаатар нийгмийн төсүүдийн нийтийн аж ахуйг	2005-2008 Ж.Нэрэнцэрлэл

263	4.2.10	<p>мөхжүүлэх 2 дугаар ээлжийн төслүүдийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.</p> <p>Төвлөрсөн цахилгаан хангамжийн эх үүсвэрт 40-өөс доошгүй сумын төвийг хангах төвийг хөлбонго, 10-аас доошгүй сум, суурин газруудад ус, нар, салхи, дэрлэлээр хосолсон парк бий болгоно.</p>	<p>2. Тодорхой гэр хорооллын айлуудыг цэвэр, бохир усны шугамтай холбоно.</p> <p>1. Төвлөрсөн цахилгаан хангамжийн эх үүсвэрт сумдын төвийг хөлбонго ажлыг үргэлжлүүлж 40-өөс доошгүй сумын төвийг нэмж хөлбонго.</p> <p>2. 10-аас доошгүй сум суурин газруудад ус, нар, салхи, дизель хосолсон станц бий болгоно.</p> <p>3. Баруун бүсийн эрчим хүчний системийг сайжруулах цогц арга хэмжээ авна.</p> <p>4. Дархан, Эрдэнэбат ДЦС-уудын зууны шинэчлэлийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.</p> <p>5. Эрчим хүчний найдвартай ажиллагаа, хүчдэлийн тогтворжилтыг хангах зорилгоор Өвөрхангайн Баянтээг, Увсын Хартгарагаатай нуурын ордыг түшиглэн цахилгаан станц барих асуудлыг эхлүүлнэ.</p> <p>6. Алслагдсан сум, суурин газрыг цахилгаан эрчим хүчээр хангах хүрээнд Хөвсгөлийн Чаргайтын УЦС барих асуудлыг эхлүүлнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2006-2008</p> <p>2006-2008</p> <p>2006-2008</p> <p>2006-2008</p> <p>2006-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>Ж.Наранцацралт</p> <p>Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан</p> <p>Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан</p> <p>Б.Эрдэнэбат</p> <p>Б.Эрдэнэбат</p> <p>Б.Эрдэнэбат</p> <p>Б.Эрдэнэбат</p> <p>Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан</p> <p>Б.Эрдэнэбат Н.Баяртсайхан</p>
<p>4.3 Хот, хөдөө хөлбонго зам гүүр, харицгаа холбооны нөхцөлийг сайжруулж, хөдөөний алслагдмал байдлыг багасгана. Энэ зорилтын хүрээнд:</p>					
265	4.3.1	Тээврийн салбарын хөгжлийн боловсруулж хэрэгжүүлнэ	<p>1. Бүх төрлийн тээврийн салбарын хөгжлийн суурь судалгааг гарган Үндэсний тээврийн стратеги боловсруулна.</p> <p>2. Тээврийн стратегийг хэрэгжүүлэх мастер төлөвлөгөө боловсруулж эхний ээлжийн төслүүдийг хэрэгжүүлж эхэлнэ.</p>	<p>2005</p> <p>2006-2008</p>	<p>Ц.Цэнгэл</p> <p>Ц.Цэнгэл</p>
266	4.3.2	Орон нутагт агаарын тээврийн үйлчилгээг өргөжүүлнэ	<p>1. Орон нутгийн нислэгийн шугамыг хуваарилах, агаарын тээвэрлэлтийн эрх олгох, тээврийн үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр эдийн засаг, эрх зүйн орчныг боловсруулж болгож шударга өрсөлдөх боломжийг бүрдүүлнэ.</p>	<p>2005-2006</p>	<p>Ц.Цэнгэл</p>
267	4.3.3	Орон нутгийн нисэх буудлуудыг орчин үеийн, ашиглалтын өргөтгөл багатай, бага өөрчлөлттэй, хөдөө, нийслэл, шаардлагад нийцүүлж тоноглоно.	<p>1. Даланзадгад хотод хатуу хучилттай аэродром бүхий нисэх буудал барьж дуусгана.</p> <p>2. Орон нутгийн дөрвөөс доошгүй нисэх буудлуудад онгоц хөөрч, буух зурвасыг засч сайжруулах арга хэмжээ авна.</p>	<p>2005-2007</p> <p>2005-2008</p>	<p>Ц.Цэнгэл</p> <p>Ц.Цэнгэл</p>
268	4.3.4	Орон нутгийн нислэгийн зориулалт бүхий онгоцны паркийг шинэчлэхэд	<p>1. Монгол Улсад шинээр оруулж ирэх агаарын хөлөг, түүний салбар, материалд галалийн болон буцаад татварын хөнгөлөлт үзүүлэх эрх зүйн орчныг бий болгох асуудал боловсруулна.</p>	<p>2005</p>	<p>Ц.Цэнгэл</p>

269	гадаадын болон хувийн хөвсгөлийн оролцоог нэмэгдүүлнэ 4.3.5 Мянганы зам барих ажлыг үргэлжлүүлж, түүний дагуух гүүр барих, даваа засах ажлыг эрчимжүүлнэ	2. Агаарын хөлөг түүрхээр ашиглахад хөнгөлөлт эдлэх зорилгоор хөдөлгөөнт тосгог төхөөрөмжийн олон улсын баталгаат эрхэд /ашиг сонирхлын/ хамаарах Кейттуны Конвенци болон Агаарын хөлөг тусгайлан хамгаарах Протоколд Монгол Улс нэгдэн орох арга хэмжээ авна 1. Харлэнгийн гүүр- Мөрөн сум чиглэлийн 165 км авто замыг барьж ашиглахад оруулна 2. Хашаат, Бураатын давааны зам барих ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ. 3. Өлгий-Цагаан нуурын 30 км авто замыг ашиглахад оруулна. 4. Дашинчилэн-Явуу чиглэлийн авто замыг үргэлжлүүлэн барина.	2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005 2005-2007 Ц.Цэнгэл 2006 Ц.Цэнгэл 2005-2008 Ц.Цэнгэл 2005-2007 Ц.Цэнгэл
270	4.3.6 Авто замын сангийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгоно	1. Засвар аричлалтын ажлыг санхүүжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж зам засварын компаниудыг зөвхөн засвар, аричлалтын ажлыг дагнан гүйцэтгэдэг тогтолцоонд шилжүүлнэ. 2. Өндөр хүчин чадлын уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүдийн үйлдвэрийн бааз, талбай хурталхуу ажлыг өөрсдийнх нь хөрөнгөөр засвар, аричлалтын ажлыг хийлгэх арга хэмжээ авна.	2005-2008 Ц.Цэнгэл 2005-2008 Ц.Цэнгэл
271	4.3.7 Авто зам, гүүр барих, засварлахад хөрөнгө оруулалт хийхийг хөмүүлэн дэмжинэ.	1. Улаангом-Хандгайт, Булган-Ховд-Улаангом-Хандгайт, Булган-Ярант, Эрдэнэт-Булган-Увьт, Чойр-Сайншанд- Замын-Үүд, Хархорин-Цэцэрлэг-Тосонцэнгэлийн чиглэлийн хатуу хучилттай авто замуудыг барих буюу үргэлжлүүлэн барина.	2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005-2006 Ц.Цэнгэл
272	4.3.8 Ховд-Улаангом-Хандгайт, Булган-Ярант, Эрдэнэт-Булган-Увьт, Чойр-Сайншанд- Замын-Үүд, Хархорин-Цэцэрлэг-Тосонцэнгэлийн чиглэлийн хатуу хучилттай авто замуудыг барих буюу үргэлжлүүлэн барина.	1. Улаангом-Хандгайт чиглэлийн 58 км авто зам, Булган-Ярантын 65 км авто замыг барьж ашиглахад оруулна 2. Эрдэнэт-Булган-Увьт чиглэлийн 146 км хатуу хучилттай авто замыг Кувейтийн сангийн зээлийн хөрөнгөөр, Налайх-Чойр чиглэлийн 200 км хатуу хучилттай авто замыг Азийн хөгжлийн банкны зээлийн хөрөнгөөр барьж ашиглахад оруулна 3. Чойр-Сайншанд-Замын-Үүд чиглэлийн хатуу хучилттай авто замыг барина 4. Хархорин-Цэцэрлэг-Тосонцэнгэл чиглэлийн хэсэгчилсэн замуудыг үргэлжлүүлэн барина 5. Завхануу Буянтын төмөр бетон гүүр, Увсын Тээлийн гүүрийг барьж ашиглахад оруулна	2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005-2009 Ц.Цэнгэл 2005-2006 Ц.Цэнгэл 2005 Ц.Цэнгэл
273	4.3.9 Арвайхээр-Баянхонгор-Говь-Алтай-Ховд чиглэлийн авто замуудыг хэсэгчилсэн хайрган хучилттай замуудыг барьж ашиглахад оруулна	1. Арвайхээр-Ховд чиглэлийн хэсэгчилсэн 93 км хайрган замыг үргэлжлүүлэн барьж дуусгана.	2005 Ц.Цэнгэл
274	4.3.10 Баянхонгор-Өндөрхааны чиглэлийн хатуу хучилттай замыг үргэлжлүүлэн барьж, Ховдын Булган-Ховд, Өндөрхааны-Сумбар чиглэлийн зам, гүүрийн ажлыг эцэслүүлж арга хэмжээ авна	1. Баянхонгор-Өндөрхаан чиглэлийн авто замыг үргэлжлүүлэн барьж ашиглахад оруулна. 2. Ховдын Булган - Ховд, Өндөрхаан - Сумбар чиглэлийн авто замын техник-эдийн засгийн үндэслэл, зургаг төслийг боловруулж, барилгын ажлыг эхлэх бэлтгэлийг хангана.	2005-2008 Ц.Цэнгэл 2006-2008 Ц.Цэнгэл

275	4.3.11	Улс хоорондын авто зам, төмөр зам, нисэх буудал барих талаар судалгаа хийж, холбогдох хэлэлцээр, хөрөнгө оруулалт татах ажлыг идэвхжүүлнэ.	3. Хэрлэн голын төмөр бетон гүүр, болон Хуцав, Хужирт, Цэнхэр, Мөрөнгийн голын гүүрүүдийг шинэчилнэ. 1. Олон улсын чанартай нисэх буудлыг шинээр байгуулах судалгааг хийж, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг татан оролцуулах чиглэлээр ажиллана. 2. Шинээр төмөр зам барих асуудлыг судалж холбогдох арга хэмжээ авна. 3. Азийн авто замын сүлжээтэй нэгдсэн гураван / А3, А4, А32 / чиглэлийн авто замыг барих, сайжруулах арга хэмжээг үе шаттайгаар авна.	2005-2009 2005-2008 2005-2006 2005-2008 2005-2008	Ц Цэвгэл Ц Цэвгэл Ц Цэвгэл Ц Цэвгэл Ц Цэвгэл
276	4.3.12	Улаанбаатар-Эрдэнэсантын хатуу хучилттай авто замыг үргэлжлүүлэн шинэчлэнэ.	1. Улаанбаатар-Эрдэнэсант чиглэлийн 176 км хатуу хучилттай замын шинэчлэлтийн техникийн засгийн үндэслэлийг хийж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэн ажлыг нь эхлүүлнэ.	2005-2008	Ц Цэвгэл

Тав. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БОДЛОГО

5.1	Байгалийн баялгийг хамгаалах, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх бодлогын уялдааг сайжруулж, экологийн баримжаатай нийгэм, эдийн засгийн бодлогыг хэрэгжүүлнэ. Байгаль орчинтой холбоотой мэдээллийг нээлттэй, хүртээмжтэй болгож, байгаль хамгаалахад иргэдийн оролцоо, хяналтыг нэмэгдүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:	277	5.1.1	Гадаад улс орнууд, олон улсын байгууллагаас авах тусламжийн хөрөнгийн тодорхой хэсгийг шар шороон нүүрэл, цөлжилттэй тэмцэх иж бүрэн хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд зарцуулах чиглэл баримтална.	2005-2008	И.Эрдэнэбаатар
278	5.1.2	Ойжуулалт, усжуулалтын бодлогыг шинэ түвшинд гаргаж, ялангуяа нутаг орныг ойжуулахад иргэдийн оролцоог үлэмж нэмэгдүүлнэ.	1. Гадаад орон, олон улсын байгууллагын санхүүгийн дэмжлэг, тусламжийн хүрээнд бус нутгийн түвшинд шар шороон шуурга гарах эх үүсвэрийг тогтоох ажлыг газраас болон зайнаас тандан судлах, тухайн орчны хөрс, ургамлан бүрхэвчийг сэргээх, хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулна. 2. Уур амьсгалын өөрчлөлтийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах цогц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ. 3. Цөлжилт, газрын доройтолд нөлөөлж байгаа хүчин зүйлийг судлан тогтоож, тэдгээрээс сэргийлэх арга замыг тодорхойлон, цөлжилт, элсний нүүлтийн мониторингийн станц суурилуулах, зүүн хойд Азийн цөлжилтөөс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах сүлжээнд нэгдэн орох ажлыг зохион байгуулна. 1. Ойн санг гэрээгээр эзэмшүүлэх замаар ойг хамгаалахад чиглэсэн арга хэмжээ авна. 2. Жилд 5-аас доошгүй тн мод сөөгний үр балтган, 20.0 сая ширхэгээс доошгүй тарцц суулгац ургуулж, 9000 га талбайд ойг нөхөн сэргээх ажил хийнэ. 3. Говийн баян бүрдийн тооллого явуулж, экологийн дүнгал гарган, хамгаалах арга хэмжээ авна. 4. Гэдэргэн болон гүний усны нөөцийг зохистой ашиглах замаар мод ургуулж, ойжуулах ажил эрхэлж байгаа иргэдийн үйл ажиллагааг дэмжинэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар	

279	5.1.3	<p>Ойг нөхөн сэргээх, түүний дагалт баялгийг бүрэн боловсруулж ашиглах, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх тодорхой арга хэмжээ авна.</p>	<p>1. Ойн нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, ойн нөөц түүний дагалт баялгийг зохистой ашиглах хууль эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгоно.</p> <p>2. Ойн дагалт баялгийн нөөцийг тогтоож, зохистой ашиглах, хамгаалах арга хэмжээ авна.</p> <p>3. Ойн дагалт баялгийг бүрэн боловсруулах жижиг, дунд үйлдвэр байгуулахад гадаад, дотоодын хөрөнгийн эх үүсвэрийг татах, ажлын байр шинээр бий болгох үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.</p> <p>4. Иргэдийн хүнсний хангамжийг дөвшүүлэх зорилгоор ойн дагалт баялгийг ашиглах зөвлөмж, гарын авлага боловсруулах, зориулагдсан плантаци байгуулах үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ.</p> <p>5. Ойгоос мод бэлтгэх, тээвэрлэх, ашиглах эрхийн бичиг, гарал үүслийн гэрчилгээг ойгоос олгох модны дээд хэмжээтэй уялдуулж, хууль бус мод бэлтгэх явдлыг таслан зогсоох арга хэмжээ авна.</p>	<p>2005-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар</p>
280	5.1.4	<p>Мод, модон материал болон эх орны байгаль, экологийн нөхцөлд зохицон амьдрах чадвар бүхий тарьц, суулгацыг импортлох, үйлдвэрлэлийн зориулалттай модны хэрэглээг импортын мэдээ хангахад чиглэгдсэн санаачилгыг дэмжинэ.</p>	<p>1. Мод, модон материал болон эх орны экологийн нөхцөлд зохицон амьдрах чадвар бүхий тарьц, суулгацыг импортлох үйл ажиллагааг дэмжих эдийн зэрэг, татварын механизм бүрдүүлнэ.</p> <p>2. Мод, модон материалын импорт, экспортыг хянах, тоо чанарын бүртгэлийн олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрсөдөм арга хэмжээ авна.</p> <p>3. Мод, модон материал болон үйлдвэрлэлийн зориулалттай модны импортын татвар, НӨАТ-ыг таслах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>2006-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар Н.Баяртсайхан</p> <p>2005-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар</p>
281	5.1.5	<p>Хөрс, ус, агаар зэрэг хэрэглэн буй орчныг бохирдуулсны хариуцлагын эрх зүйн тогтолцоог бүрдүүлж, байгаль орчонд хоргүй, утаа багатай, хатуу, шингэн, хийн түлшний хэрэгцээг өргөтгөхөд чиглэгдсэн эх ахуйн үйл ажиллагааг дэмжин, өргөжүүлнэ.</p>	<p>1. Цэвэр үйлдвэрлэлийн механизмдыг нэвтрүүлэх, Киото-ийн портоколийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.</p> <p>2. Төв, суурин газарт агаарын бохирдлын зөвшөөрсөдөх дээд хэмжээний стандарт тогтоож, агаар бохирдуулсны төлбөр, агаарын бохирдлыг бууруулсны урамшил олгох эрх зүйн үндэс, хяналт хариуцлагын механизм бий болгож мөрдөнө.</p> <p>3. Нийслэлийн агаарын бохирдлыг багасгах, утаагүй хот болгох зорилгоор гэр хорооллын түлшний хэрэглээг нурсгай, шаваж, хий, цахилгаан, шаваж түлшний хэрэглээнд алмаар шилжих, гэр хорооллын айл орнуудын өмчлөл, эзэмшлийн газар барьцвэлэн нийтийн орон сууцнаар хангах талаар хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлнэ.</p> <p>4. Улаанбаатар хотын утааг багасгах техник технологийн болон хөрөнгийн эх үүсвэрийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.</p> <p>5. Гэр хорооллын айл өрхийг сайжруулсан зуухаар шат дараатай хангах, бага, дунд чадлын нам даралтын зуухнуудад тавигдах экологийн шаардлагуудыг боловсруулж мөрдүүлнэ.</p> <p>6. Утаа багатай шавжал хорголжин тулш, гал түргэн нэвчрэгчийг зохион бүтээх, үйлдвэрлэх замаар түлшний чанарыг сайжруулан шатгалтаас гарах бохирдлыг багасгах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар</p> <p>2005-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар</p> <p>2005-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар</p> <p>2006-2008</p> <p>И.Эрдэнэбаатар Б.Эрдэнэбаатар Нийслэлийн Засаг дарга</p> <p>2005-2006</p> <p>И.Эрдэнэбаатар</p> <p>2005-2007</p> <p>И.Эрдэнэбаатар</p>

		<p>7. Авто тээврийн хэрэгслийн экологийн үнэлгээний стандарт, техникийн шаардлагуудыг боловсруулан мөрдүүлнэ</p> <p>8. Нийтийн тээврийн хэрэгсэлд шингэрүүлсэн хий ашиглах туршилт судалгаа хийнэ.</p> <p>9. Утаагүй бууу угаа багатай шахмал түлшний үйлдвэрлэлийг өргөжүүлж шахмал түлшийг ахуйн хэрэглээнд нэвтрүүлнэ</p> <p>10. Хүрэн нүүрсний утаагүйжүүлэх төсөл боловсруулж, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтыг дэмжинэ.</p> <p>11. Нүүрсний уурхайг түшиглэн нүүрснийг хийжүүлэх технологийг тулгуурласан хийн генераторын цөмилгэн станцыг барих асуудлыг судална.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга</p> <p>Б. Эрдэнэбат</p> <p>Б. Эрдэнэбат</p> <p>Б. Эрдэнэбат</p>	
282	5.1.6	Байгалийн гамшигаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, хор хөнөөлийг арилгах, нөхөн сэргээх чадвархийг нэмэгдүүлнэ.	<p>1. Ус цаг уурын мэдрэ боловсруулах, дамжуулах, цаг агаарын урьдчилсан болон урьдчилан сэргийлэх мэдрэ гаргах техник хангамж, технологийг сайжруулж мэдээний тэрцэй нэмэгдүүлнэ.</p> <p>2. Радио, телевиз, интернет, холбоо зэрэг мэдээллийн сувагар дамжуулах цаг уурын мэдрэний давтамжийг нэмэгдүүлж, түгээлтийн арга хэлбэрийг сайжруулна.</p> <p>3. Цацрагийн фон болон агаар, ус, хөрсөн дэх цацрагийн бохирдолт, тэдгээрийн болзошгүй өөрчлөлтийн тухай мэдээж хэрш орнуудтай байнга солилцож, энэ талаарх хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.</p> <p>4. Байгалийн болон химийн аюулыг үнэлж мэдээлэх, мэргэжлийн нэгж удирдлагын байгалийн гамшиг аюулын үед ажиллах чадвархи, дэдлагаг сайжруулна.</p> <p>5. Агаар мандалын үзэгдэл явцад зориуд нөлөөлөх аргаар ой, хээрийн түймрийг унтраах, хур тунадас нэмэгдүүлэх, таримал ургамлыг мөндөрөөс хамгаалах арга хэмжээг захиалагчтай гэрээ хийж замаар хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p>
283	5.1.7	Тусгай хамгаалалтай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлж, удирдлагын чадвархийг бэхжүүлэх, материаллаг орчин нөхцөлийг сайжруулна.	<p>1. Тусгай хамгаалалтай газар нутгийн сүлжээг өргөтгөнө</p> <p>2. Тусгай хамгаалалтай газар нутгийг Дэлхийн шим мандлын нөөц газар, байгаль соёлын өв, ус нэмгэрэх газрын сүлжээнд хамруулах, хил дамнасан дархан газар байгуулах, хамгаалалтыг бэхжүүлэх арга хэмжээ авна</p> <p>3. Тусгай хамгаалалтай газар нутгийн хамгаалалтын захиргаадыг бэхжүүлэх, байгаль хамгаалагчдын мэргэжлийн чадвархийг дээшлүүлэх, дүрэмт хувцас, унаа, техник хамгаалах хэрэгсэлээр хангах ажлыг зохион байгуулна.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p>
284	5.1.8	Мангол Улсын нутаг дэвсгэрт буй ашигт чанар нь мэдэгдсэн, амьлтса болон хүнсний зориулалтаар хэрэглэгдэх эмийн ховор ургамал, ургамлын төрсөл зүйлийг хамгаалахад анхаарч, таримал	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>И. Эрдэнэбаатар</p> <p>И. Эрдэнэбаатар</p>	

Байрлал	Үржүүлж өргөсө боломжийг илгээд олгоно.	олих	3. Хүнс болон тэжээлийн үнэт ургамлыг тарималжуулах нутаглуулах талаар шенгэх ухааны төсөл захиалдан хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Д. Тэрбишдагва
285	Байгалийн тэнцвэрт байдал, ой, бэлчээр, тарималын талбайг хамгаалахын тулд хортон мөргөч, шалъятай тэмцэх ажлын технологийн горимын дагуу зохион байгуулна	олих	1. Жилд дунджаар 500 0 мянган га талбайд ойг хөнөөлт шавж, өвчний судалгааг тоймчилсон болон нарийвчилсан хэлбэрээр хийж, тэмцэх ажлыг жилд 40.0 мянгаас доошгүй га талбайд гүйцэтгэнэ 2. Монгол орны уур амьсгал, ойг хөнөөлт шавжийн биологич өсцөрт төмрсөн дэвшилтат арга технологи, тэмцлийн ажилд хэрэглэх биологичийг онолчтой сонгох ажлыг зохион байгуулна	2005-2008	И. Эрдэнэбаатар Д. Тэрбишдагва И. Эрдэнэбаатар
286	5.1.10 Усны бодлогын шинэчлэлийг эрчимжүүлж гол, мөрний сав газрыг хамгаалах, хэрэглээг зохистой болгох, гадаргын ус ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, гүний хайгуулын ажлыг өргөжүүлэх, томоохон усан сан байгуулах, бороо, цасны усыг ашиглах төслүүдийг гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалттайгаар хэрэгжүүлж эхэлнэ.	олих	1. Усны менежментийн нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж усны хэрэглээг нөөц, нөхөн сэргэх чадвартай нь уялдуулан зохицуулах менежментийг боловсруулж болгоно. 2. "Туул-Тэрэлжийн усны нөөцийн цогцолбор" төсөл боловсруулж, хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна 3. Эрдийн засгийн бүсийн зарим тулгуур төвийн усан хангамжийн нэмэгдэл эх үүсвэрийн судалгааг явуулна. 4. Үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ус ашиглагчдын судалгааг гаргаж, усны нөөц нөхөн сэргэх чадварг утгууруулан гэрээ байгуулан ажилладаг журамд шилжүүлэх аялыг зохион байгуулна. 5. Монгол орны гадагш урсгалгүй нууруудын усны чанар, биохимийн судалгааны ажлыг хийж, нуурын экологийн суртал, сурталчилгаа явуулах лаборатори-сургалтын бааз байгуулна. 6. Усны үнэлэмжийг дээшлүүлэх зорилгоор усны төлбөрийн арг эрхн шинэчлэлийг хийнэ. 7. Гадаргын усны нөөц, усны эрчим хүчийг зохистой ашиглах үйл ажиллагааг дэмжих, усан цэвэрлэсэн станц, усны нөөцийн цогцолборруудын төсөлд мэргэжлийн дүнээлт гаргана. 8. Усан сан, цөвөрм, хав байгуулж, хадглан тарималын талбайг усжуулах зорилгоор боловсроот газруудад хайгуул, судалгаа явуулж байгааг орчны үнэлгээ хийлгэн зурга төсөл гаргуулахад нь ирээд, аж ахуйн нэгжид дэмжлэг үзүүлнэ.	2006-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2007 2005-2008 2005-2008	И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар
287	5.1.11 Байгальд удаан задардаг, хорт хаягдлыг үлэмж хязгаарлах, хог хаягдлыг ангилан ялгах, дахин боловсруулах үйл ажиллагааг дэмжинэ	олих	1. Улаан задралд оршиж бэхийрдүүлэгчид нар, төрөл, хэмжээг тогтоох, хорт хаягдлын гаралтыг олон улсын стандартын хэмжээнд хүртэл бууруулах төлөвлөгөө боловсруулна. 2. Аюулгүй хог хаягдлын үндэсний ангиллыг олон улсын конвенцийн заалттай нийцүүлэн гаргах, аюултай, хорттой бодис, бүтээгдэхүүний ангилал, хаяг шашлын тухай үндэсний стандарт боловсруулна. 3. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг хянах, эргүүлж ашиглахтай холбоотой эрх зүйн бичиг боловсруулан мөрдүүлнэ. 4. Зарим томоохон хот суурин газрын хатуу хог хаягдлын мастер төлөвлөгөө боловсруулна. 5. Хог хаягдлын дахин боловсруулах улсын хэмжээний сүлжээг байгуулах, хог хаягдлыг цуглуулах, ангилан ялгах, тээвэрлэх асуудлаар Туршлалтын загвар төслүүд хэрэгжүүлнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар И. Эрдэнэбаатар Аюул, нийслэлийн Засаг дарга

288	5.1.12	Бүх нийтэд экологийн боловсрол олгох, байгаль дэхийгээр хамгаалж ирсэн үндэсний уламжлалыг өвлүүлэх ажлыг өргөн хүрээнд өрнүүлэнэ.	1. Их, дээд сургуулийн сургалтын хэлтэст экологийн боловсрол олгох асуудлыг шичсэн Тусгай байгаль хамгааллын чиглэлээр мэргэлийн боловсрол хүчин болгох арга хэмжээ авна 2. Байгаль, орныг хамгаалах ардын уламжлалт арга, үзэл, нэмэлтэй байгаль орны төрийн бодлогогтой хослуулан олон нийтийн оролцоо, төрийн бус байгуулалтын түншлэлийг сайжруулна. 3. Байгаль хамгаалах аян, сургалт зохион байгуулж, мэдрэлл сурталчилгаа явуулна.	2005-2008 2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар Ө.Энхтүвшин И.Эрдэнэбаатар Ө.Энхтүвшин И.Эрдэнэбаатар
289	5.1.13	Хуралын буй байгаль орны төлөв байдлын тухай мэдээллийг орон нутгийн статистикийн мэдээлэлд оруулж хэвшүүлнэ.	1. Байгаль орны төлөв байдлын тайлан"-г олон нийтэд хүргэх ажлыг сайжруулах арга хэмжээ авна 2. Байгалийн нөөц, байгалийн статистик мэдээллийн зарим үзүүлэлтэд өөрчлөлт оруулж мөрдүүлнэ.	2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар
290	5.1.14	Байгаль орныг бохирдуулсны торгуулийг байгаль бохирдуулагчийн шууд эх үүсвэртэй холбон гаргуулах тогтолцоог нэвтрүүлнэ.	1. Хөрс, агаар, усан орныг бохирдуулагч харуцлага хүлээх, төлбөр төлдөг эрх зүйн үндсийг боловсруулыг болгоно 2. Байгаль орны бохирдуулсан, байгалийн нөөц байгааг халсан этгээдэд хүлээлэх эрхийн хариуцлага, эд хөрөнгийн нөхөн төлбөрийн хэмжээг учруулсан хөрийн хэмжээтэй үндэслэл хийж чиглэлээр холбогдох хууль, тогтоомжийг боловсруулах болно.	2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар
291	5.1.15	Байгаль орны мэдээллийн санг төрөлжүүлэн байгалийн төрөлжүүлэн баяжуулж, байгалийн нөөцийн мониторинг хийх ажилд орчин үеийн техник, мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх ажлыг дэмжинэ.	1. Байгаль орны мэдээллийн санг төрөлжүүлэн өргөтгөх, мэдээллийг олон нийтэд шуурхай хүргэх арга хэмжээ авна 2. Байгаль орны мэдээллийг ашиглахад орчин үеийн программ зохиомжийн шинэ технологийг нэвтрүүлнэ.	2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар
292	5.1.16	Мангол орны экосистемийн тэнцвэрт байдал, дарагдахад өндөг үүрэг бүхий амьтан, ургамалын зүйлийг судлах, сэргээх нутагшуулах, төрөлжүүлэх ажлыг шинэжлэх ухааны үндэслэлтэй төлөвлөж хэрэгжүүлнэ.	1. Биологийн төрөл зүйлийг хамгаалах, тогтвортой ашиглах, нөхөн сэргээх болон хувиаргасан амьд организм, түүнийг импортлох хууль эрх зүйн зохицуулалтыг боловсруулыг болгоно 2. Нуурын загасны төрөл зүйлийн ашиглалтын нөөцийг судлан тогтоох ажлыг өргөжүүлнэ.	2005-2007 2005-2007	И.Эрдэнэбаатар Д.Одбаяр И.Эрдэнэбаатар
293	5.1.17	Байгаль хамгаалал, авлал жуулчлалыг нягт үндэслэл, замаар байгалийг байнгын эзэмшил тогдолт, хараа хяналттай болгож, нутгийн хүн амд түшиглэсэн байгалийн нөөцийн менежментийг бүрдүүлэх, байгалийн авлал жуулчлал хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1. Байгалийн авлал жуулчлалыг хөгжүүлэх эрх зүйн орчин боловсруулыг болгох, авлал жуулчлалын менежментийн загвар төлөвлөгөө боловсруулна 2. Тусгай хамгаалалттай газар нутаг авлал жуулчлалын үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл олгох, авлалын замыг тэмдэглүүлэх сурталчилгааны материал болгох, жуулчны бүртгэл мэдээллийн болон түр нэвтрэх цэцүүдийн үйл ажиллагаа, тогтолцоог бүрдүүлнэ. 3. Тусгай хамгаалалттай газар нутаг, түүний орны бусад амьдралд иргэдийн оролгох эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, экологийн боловсролыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн жижиг төслийг хэрэгжүүлнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар И.Эрдэнэбаатар
294	5.1.18	Ашигт малтмалыг байгальд ээлтэй арга, технологийнор ашиглахыг дэмжих, өндөгнийн орд газрын нөхөн сэргээх аялын хяналт, урамшууллын арга, холбооны үр нөлөөтэй хослуулан хэвшүүлнэ. Энэ чиглэлээр байгаль орныг хамгаалах болон орон нутгийн	1. Технологи-үнэтгээ-лицензийн зарчмыг мөрдөн хэвшүүлнэ 2. Эрдэс баялгийг олборлох байгальд ээлтэй дөвшилтэд технологийн загварыг гаргаж нийтэд зарлах, байгальд халтай хэвдэгдсэн арга технологийг хориг тавих эрх зүйн орчин бүрдүүлж ажиллана	2005-2008 2005-2008	И.Эрдэнэбаатар Б.Жаргалсайхан И.Эрдэнэбаатар Н.Баярсайхан Б.Жаргалсайхан

	Байгууллагын эрх, үүргийг өндөржүүлнэ. Ашигт мэтгэмэлэн орд газрын ашиглалтын лицензийг олгоходоо байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг урьдчилсан шийдвэрлэлдээ тогтоолгоог бүрэлдсэн болгоно. Уул уурхай, орд ашиглалтын ажилт шөнөөтсэний хөтөлбөр, байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө, далаагаарыг нийгэд ил тод хүргээжээтэй байгана. Байгаль орчны мөхөөлөх байдлын үнэлгээг хийсээгүй төслийг хэрэгжүүлэхгүй бийх зарчмыг хэвшүүлнэ.	3. Уул уурхайн орд газрын нөхөн менежментийг боловсронгуй болгоно. 4. Уул уурхайн, орд ашиглалтын байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх төлөвлөгөө, орчны ханалт-шинжилгээний хөтөлбөрийг олон нийтэд ил тод мэдээлнэ.	2005-2008 2005-2008	И Эрдэнэбаатар Б.Жаргалсайхан И Эрдэнэбаатар
295	Хот, суурин газрын орчинд ойжуулах, цэцэрлэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөө гаргаж хэрэгжүүлнэ.	1. Хот суурин газрын орчинд мод тарих, цэцэрлэгжүүлэх нэгдсэн төлөвлөгөө боловсруулна.	2005-2006	И Эрдэнэбаатар Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
296	Уулын баяжуулах Эрдэнэт үйлдвэрийн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор "Цагаан тоос" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	2. Ойжуулах, орчноо цэцэрлэгжүүлэх ажлыг Бүх нийтийн хөдөлгөөн болгон сургууль төгсөгчид, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, урлаг, спортын алдартнуудын нэрэмжит төгөл, цэцэрлэг байгуулах ажлыг дэмжинэ.	2005-2008	И Эрдэнэбаатар Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
297	Хүн амыг эрүүлжүүлэх, өвчин эмгэгийг аргаар ашигтай чанар нь багтагдсан рашаан усанд хамгаалалтын гарим тогтоох, түүнд зориул мөнд, байгаль орчин, аялал жуулчлалын байгууллагуудын хамтын ажиллагааг үндэслэн зохицуулах арга хэмжээ авна.	1. Эрдэнэт үйлдвэртэй хамтран "Цагаан тоос" хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна. 2. Эрдэнэт үйлдвэрийн технологийн хаагдлыг барилгын материалын болон бусад үйлдвэрлэлийн түүхий эдийн зориулалтаар ашиглах технологийг шалгаруулж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	2005-2008	И Эрдэнэбаатар Б.Жаргалсайхан
298	Булаг шандыг эх ундартыг хэшиж хамгаалсан, гар худга ашиглаж, бэлчээр нэмэгдүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг урамшуулах, байгаль орчинд халтай үйл ажиллагаа явуулж байгаа иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, хохирлыг ажиллагааг нь зогсоож, хохирлыг	1. Байгалийн рашааныг эмчилгээ, сувилгаа, үйлдвэр, үйлчилгээний зорилуулалтаар ашиглах иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжийн санал, санаачлагыг дэмжинэ. 2. Рашааны ордыг түшиглэн аялал, жуулчлалын бааз байгуулах иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын санаачилгыг дэмжих замаар эмчилгээ, сувилгааны чиглэлийн аялал жуулчлалын сүлжээг өргөжүүлнэ.	2005-2008	И Эрдэнэбаатар Ц.Цэнгэл
		1. Гол, мөрний сав газрын зөвлөлдүүдийг байгуулж, байгалийн усны ашиглалт, хамгаалалтад нутгийн иргэдийн хөндлөлтг өргөжүүлэх замаар гадаргын ус ашиглах дэвшилтэт менежментийг хэвшүүлнэ.	2005-2008	И Эрдэнэбаатар Ж.Наранцралт

	Буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлдэг тогтолцоог бий болгон мөрдөж хэвшүүлнэ		3. Усны экологийн засгийн үнэлгээг шинэчилж, хүний үйл ажиллагааны буруугаас усны нөөцөд учирсан хохиролд нөхөн төлбөр тогтоодог журамд шилжинэ	2005-2008	И.Эрдэнэбаатар
			4. Малчид, иргэдийн хөрөнгөөр жил бүр 150-аас доошгүй уурхайн худар шинээр гаргах бага гүнтэй уст цэгийн эрэл хайгуул хийх ажлыг зохион байгуулж урамшуулна.	2005-2008	Д.Тэрбишдагва
299	5.1.23	Усны тухай хуулийн дагуу усны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын эрх бүхий байгууллагыг шинээр бий болгож, усны харилцааны асуудлыг мэргэжлийн өндөр түвшинд хэрэгжүүлэх боломжийг хангахуйц удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээ авна.	1. Усны нөөцийн удирдлагын бүтцийг сайжруулж байгуулал усны нөөцийн хайгуул, судалгаа хийх, нөөцийг нугдмэлээр ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээх нөхцөл, бололцоог бүрдүүлнэ. 2. Усны салбарт хөрөнгө оруулалт хийсэн аж ахуйн нэгж, байгууллагод усны барилга байгууламж, уст цэг, усан санг давуу эрхээр зөмхүүлэх, төсөв, санхүү, татварын хөнгөлөлттэй нөхцөл, урамшуулал үзүүлэх асуудлыг судлан боловсруулна. 3. Ус ашиглалтын холбогдолтой журам, стандарт, норм нормативийг шинэчлэнэ. 4. Усны мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, усны нийт болон ашиглалтын нөөц, ус бохирдолтын судалгаа, усны кадарыг бий болгох арга хэмжээ авна.	2005-2007	И.Эрдэнэбаатар
				2005-2008	И.Эрдэнэбаатар

Зурга. БАТЛАН ХАМГААЛАХ, ГАМШГААС ХАМГААЛАХ БОДЛОГО

6.1. Батлан хамгаалах тогтолцоог аюулгүй байдлын шинэ орчин нөхцөл, улс орны бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод нийцүүлж, Төрийн цэргийн бодлогын дагуу цэргийн шинэтгэлийн бодлогыг үргэлжлүүлж, цэргийн байгуулалтыг төгөлдөржүүлэн, орчин үеийн шаардлагын дагуу боловсронгуй болгон Зэвсэгт хүчний НҮБ-ын энхийг сахиулах болон олон улсын бусад ажиллагаанд оролцоулах ажлыг өргөжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
300	Б.1.1	Бүсчилсэн хөгжлийн бодлогодтой нийцсэн орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог төлөвшүүлж, түүнд орон нутгийн удирдлага, иргэдийг сургаж бэлтгэнэ.	1. Орон нутгийн хамгаалалтын үзэл баримтлалыг боловсруулж баталгаажуулна. 2. Хаварал, үр олноор хөнөөх зэвсгээс ард нийтийг хамгаалах ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжилтийн тогтолцоог бүрдүүлэх түүхийг улсын дайчлалтанд нэгдсэн болон яам, аймаг, нийслэлийн дайчлалтаны төлөөлөгчтэй улдуулах арга хэмжээ авч зохино. 3. Орон нутгийн хамгаалалтад иргэдийг сургаж бэлтгэх тогтолцоог бүрдүүлж, удирдах бүрэлдэхүүний цэрэг-стратегийн сургалт /ИШС-ийг зохион байгуулна. 4. Цэргийн дайчлалтаны нөөцийг бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалтай улдуулан бүрдүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авна. 5. Зэвсэгт хүчнийг дайчилгаагаар өргөтгөн зохион байгуулах үеийн зэвсэг, техник, материал, хэрэгслийн захиалгыг шинэчлэн боловсруулна. 6. Аймгуудад дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний сургалтын төвийг үе шаттайгаар байгуулж, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн 1, 2 дугаар зэргийн үүрэгтний сургалтыг жил бүр зохион байгуулна. 7. Улсын дайчилгааны нэгдсэн болон яам, аймаг, нийслэлийн дайчилгааны төлөөлөгчөөр тодруулна.	2004-2006 2005-2007	М.Сономпил М.Сономпил
				2004-2008	М.Сономпил
				2005-2007	М.Сономпил
				2004-2005	М.Сономпил
				2004-2008	М.Сономпил
				2004-2008	М.Сономпил

301	Ө.1.2 Батлан хамгаалах салбарын харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, олон улсын болон бүс нутгийн аюулгүй байдлын механизмд Монгол Улсын оролцоог нэмэгдүүлнэ.	1. Батлан хамгаалах салбарын харилцаа, хамтын ажиллагааны үндсэн чиглэлийг шинэчлэн боловсруулж мөрднө. 2. Батлан хамгаалахын гадаад харилцааг өргөжүүлэх зорилгоор Батлан хамгаалахын аттештагийн түвшинд харилцаа тогтоосон улсын хургаар өргөжүүлнэ. 3. Өндөр хөгжилтэй улс орнуудад цэргийн боловсон хүчин бэлтгэх үйл ажиллагааг боловсронгуй болгоно. 4. АСЕАН-ы бүсийн чуулга (АРФ)-ын үйл ажиллагаанд ирэхтэй оролцож, төрийн болон судалгааны байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ. 5. Хамийн болон үй олноор хөнөөх бусад төрлийн зэвсгийг хориглох олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаанд оролцох оролцоог нэмэгдүүлнэ.	2005 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2005-2008 2005-2008 2004-2008 2004-2008 2005	М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил Н.Энболд М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил
302	6.1.3 Цэргийн байгуулалтыг төгөлдөржүүлэх бодлогыг тууштай хэрэгжүүлж, энхийг сахиулах болон Зэвсэгт хүчний оролцоо боломж, хигийн чанарад үүрэг гүйцэтгэх чадварыг нэмэгдүүлнэ.	1. Монгол Улсын Үндсэн хууль, Төрийн цэргийн бодлогын үндэс "Бирмат бичигт" батлан хамгаалах үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох чиглэлээр нэмэлт өргөтгөл оруулах саналын шинэчлэх ухалыг үндэслэлийг тодорхойлно. 2. Батлан хамгаалах салбарын эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох зорилгоор ороогийн мөрдөгдөж байгаа хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулна. 3. Байдрлаан болон түрэй үүрэг гүйцэтгэхэд шаардлагатай техник хэрэгсэл, бүхий шүүрэх хүчний цэргийн анги, салбарын тоог нэмэгдүүлж, болон байрлал, бэлтгэлтэйг төлөвшүүлж, орчин үеийн тусгай зориулалтын техник хэрэгсэл, төвөрмөжөөр хангана. 4. Зэвсэгт хүчний ангиудын байршил бусчилсан хөгжлийн үзэл баримтлалтай уялдуулан оновчтой болгоно. 5. Офицеруудыг удирдах байгууллага, орон нутаг, олон улсын хүчин, цэргийн анги, байгууллагад тодорхой үнэмлээр сэлэн ажиллуулах тогтолцоог төлөвшүүлнэ. 6. Зэвсэгт хүчний анги салбарыг мэргэжлийн бие бүрэлдэхүүнээр хангах арга хэмжээг хэрэгжүүлж гэрээт цэргийн тоог нэмэгдүүлнэ. 7. Цэргийн алба хааж тогтолцоог боловсронгуй болгож, энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох болон гэрээт цэрэгт оогуулан, дээд боловсролтой иргэдийг ажиллуулах бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.	2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2005-2008 2004-2008 2004-2008 2005	М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил
303	6.1.4 Цэргийн хөдөлмөрийн нийгмийн үнэмлэмжийг дээшлүүлэх, Зэвсэгт хүчнийг нийгмийн Хүн чармайлт шаардсан бүтээн байгуулалтад оролцуулахыг Төрийн бодлогоор дэмжинэ.	1. Цэргийн албан хаагчдыг иргэдийн нийгмийн асуудлаар улс орны хэмжээнд хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөрүүд, гадаадын зөөл тусламжаар хэрэгжүүлж буй арга хэмжээнд хамруулна. 2. Энхийг сахиулах болон олон улсын бусад ажиллагаанд оролцсон бие бүрэлдэхүүний сэтгэл зүй, бие бэлдэрийн алжаалт тайлах, сувилах зардлыг төр хариуцах тогтолцоог бүрдүүлэх арга хэмжээг авна. 3. Зэвсэгт хүчний зарим анги салбарыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд улс орныг хамарсан бүтээн байгуулалтын ажилд оролцуулна. 4. Тэтгэвэрт гарсан, гарч байгаа ахмадуудын эрүүл мэндийг хамгаалах, иргэний мэргэжил, эзэмшилд дэмжлэг үзүүлнэ.	2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2005-2008 2004-2008 2005-2008	М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил М.Сономпил
304	6.1.5 Цэргийн орчин үеийн болон уламжлалт шинэчлэх ухаан, технологийг хөгжүүлэх бодлогыг баримтална.	1. Батлан хамгаалах салбарыг шинэчлэх ухаан, технологийг хөгжүүлэх хөтөлбөр-ийг хэрэгжүүлнэ. 2. Салбарын төслийн бүтэцэд цэргийн шинэчлэх ухаан технологийг хөгжүүлэх хувийг бий болгож, сургалт эрдэм шинжилгээний материаллаг бэлэж бэхжүүлнэ.	2004-2008 2005-2008	М.Сономпил М.Сономпил

	<p>3. Онолын суурь болон хэвсэргэ судалгаагаар салбарын тулгамдсан асуудлуудын шийтгэх ухааны үндэслэлийг боловсруулж, ҮР дүнг салбарын бодлого, үйл ажиллагаанд тусгана.</p> <p>4. Цэргийн хэрэгт сэргээгдэх эрчим хүчийг ашиглах технологийг нэвтрүүлнэ.</p> <p>5. Цэргийн сургалтад мэдээллийн тэргүүний технологи бүхий сургалтын техник хэрэгслийг нэвтрүүлнэ.</p> <p>6. Батлан хамгаалах их сургуулийг сургалт-эрдэм шинжилгээ-Туршилтын тив болгон хөгжүүлэх бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p>
<p>305 6.16</p>	<p>Зэвсэглэл, техникийг шинэчлэн сайжруулах арга хэмжээг шат дараатай авна.</p>	<p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2005-2006</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2005-2006</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p>
<p>306 6.17</p>	<p>Олон улсын терроризм, зохион байгуулалттай гэмт хэрэг, мансууруулах бодисын наймаа, байгаль орчны бохирдол зэрэг аюул заналтай тэмцэх талаар дэлхийн хамтын нийгэмлэгээс тавьж буй хүчин чармайлтад тууштай хувь нэмэр оруулахыг эрмэлзэж ажиллана.</p>	<p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2004-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>2004-2006</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2005-2008</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2004-2006</p> <p>М.Сономпил</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>2004-2008</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>М.Сономпил</p> <p>2005-2008</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Д.Орбаяр</p>

307	6.1.8	НАТО-гийн Энхийн төлөө Туншлал хөтөлбөрт гишүүнээр элсэхийг эрмэлзэж ажиллана	Зэвсэгт хүчний чадварийг хөгжүүлэх урт болон дунд хугацаны төлөвлөгөөтэй болно	Газрын минийг хориглох конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын газрын минийн тусгай шатанд шаттайгаар нэгдэх, эхний шатанд Монгол Улсын газрын минийн тусгай хэмжээ, чанар байдлыг ил тод болгоно.	1. НАТО-гийн Энхийн төлөө Туншлал хөтөлбөрт хамрагдах чиглэлээр ажиллах хүрээнд эхний алхам болгон НАТО-тай хамтран ажиллах чиглэлийг гаргаж, төсөл хэрэгжүүлэх талаар тохиролцоо байгуулж ажиллана. 1. Зэвсэгт хүчнийг үе шаттайгаар хөгжүүлэх баримт бичгүүдийг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	2005-2006 2005-2008	М Сономпил Н Энхболд М Сономпил
308	6.1.9	Зэвсэгт хүчний чадварийг хөгжүүлэх урт болон дунд хугацаны төлөвлөгөөтэй болно	Газрын минийг хориглох конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын газрын минийн тусгай хэмжээ, чанар байдлыг ил тод болгоно.	1. Газрын минийг хориглох конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын төрөөс баримтгаж байгаа бодлогын хүрээнд Төрийн нууцлал тухай болон Төрийн нууцны жагсаалт батлах тухай уушгууд, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран боловсруулна. 2. "Ил тод /transparent/ байх зорилгоор Конвенцид нэгдэн ороогүй орнууд өөрсдийн газрын минийн талаарх илтгэлээ сайн дурэн үндсэн дээр гаргаж өгөх боломжтой тухай НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 58/63 дугаар тогтоол, Оттавагийн Конвенцийн 7 дугаар зүйлд заасны дагуу үндэсний илтгэлээ гаргаж өгнө. 3. Одоо зэвсэгт хүчинд хадгалагдаж байгаа ЯЦЭМ-ийн байдал устгах нөхцөл, түүнд зориулагдах хугацаа болон зардлын талаар холбогдох судалгаа хийж, үнэлэлт өгөхөд гадаад орон, олон улсын байгууллагаас санхүүгийн дэмжлэг авах талаар ирээхтэй ажиллана. Газрын минийн чанар байдалд гадаад орон, олон улсын байгууллагын шинжээчидтэй хамтран үнэлгээ дүгнэлт өгнө. 4. Газрын минийг хориглох Оттавагийн конвенцид үе шаттайгаар нэгдэх стратегийг бодлого төлөвлөгөө боловсруулж, энэ чиглэлээр Кэнод зэрэг оронтой хамтран ажиллана. 5. Монголын Зэвсэгт хүчинд байгаа газрын минийн нэгдсэн тооллого явуулж, газрын минийн чанар байдлыг тодорхойлоход гадаадын мэргэргийг оролцуулах талаар ажиллана.	2005-2006	М Сономпил Н Энхболд	
310	6.1.11	Газар тариалалтын зориулалтаар ашиглаж болох явдал газрыг мөнхрүүлж чадалтай олон улсын байгууллагын дэмжлэг авах нөхцөлийг бүтээлээ	Газрын минийг хориглох конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын газрын минийн тусгай хэмжээ, чанар байдлыг ил тод болгоно.	1. Газрын минийг хориглох конвенцид үе шаттайгаар нэгдэн орох Монгол Улсын төрөөс баримтгаж байгаа бодлогын хүрээнд Төрийн нууцлал тухай болон Төрийн нууцны жагсаалт батлах тухай уушгууд, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран боловсруулна. 2. "Ил тод /transparent/ байх зорилгоор Конвенцид нэгдэн ороогүй орнууд өөрсдийн газрын минийн талаарх илтгэлээ сайн дурэн үндсэн дээр гаргаж өгөх боломжтой тухай НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 58/63 дугаар тогтоол, Оттавагийн Конвенцийн 7 дугаар зүйлд заасны дагуу үндэсний илтгэлээ гаргаж өгнө. 3. Одоо зэвсэгт хүчинд хадгалагдаж байгаа ЯЦЭМ-ийн байдал устгах нөхцөл, түүнд зориулагдах хугацаа болон зардлын талаар холбогдох судалгаа хийж, үнэлэлт өгөхөд гадаад орон, олон улсын байгууллагаас санхүүгийн дэмжлэг авах талаар ирээхтэй ажиллана. Газрын минийн чанар байдалд гадаад орон, олон улсын байгууллагын шинжээчидтэй хамтран үнэлгээ дүгнэлт өгнө. 4. Газрын минийг хориглох Оттавагийн конвенцид үе шаттайгаар нэгдэх стратегийг бодлого төлөвлөгөө боловсруулж, энэ чиглэлээр Кэнод зэрэг оронтой хамтран ажиллана. 5. Монголын Зэвсэгт хүчинд байгаа газрын минийн нэгдсэн тооллого явуулж, газрын минийн чанар байдлыг тодорхойлоход гадаадын мэргэргийг оролцуулах талаар ажиллана.	2006-2008	М Сономпил	
311	6.1.12	НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны мого буудлагын шаардлага хангасан буюу бэлтгэн шаарддаг зэвсэг, техникээр хангаж, НҮБ-ын мандат бүхий энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцоно.	НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны мого буудлагын шаардлага хангасан буюу бэлтгэн шаарддаг зэвсэг, техникээр хангаж, НҮБ-ын мандат бүхий энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцоно.	1. НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагааны шаардлага хангасан мого буудлагын шаардлага зэвсэг, техникээр хангаж, НҮБ-ын мандаттайгаар энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцуулна. 2. НҮБ-ын Энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох цэргийн баг, ажиглагч, мэргэжилтэн нарын нөөцийг нэмэгдүүлж, оролцоог өргөжүүлэн, энэ үйл ажиллагаанд оролцох манай чадварыг бэхжүүлэх чиглэлээр гадаад орнуудтай хамтран ажиллана. 3. Гуравдугч оронтой Монгол Улс энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох урьдчилсан гэрээ байгуулах чиглэлээр ажиллана.	2004-2008 2004-2008	М Сономпил Н Энхболд М Сономпил Н Энхболд	

315	6.2.3	Гамшигын мэдээлэл, харилцаа холбооны сүлжээг боловсронгуй болгож мэдээллийн сан байгуулна.	1. ОБЕГ-т ашиглагдаж байгаа богино долгионы радиостанцнуудыг радио модемээр сүлжээнд холбож мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлнэ. 2. Аймэг, нийслэлийн Гамшигас хамгаалах штабт ашиглагдаж байгаа богино долгионы IC-78 радиостанцнуудыг ашиглан байгууллагын компьютерийн дотоод сүлжээнд холбож иж бүрэн мэдээлэл, холбооны техник хэрэгсэл бүхий хөрөлгөөнт 5-5 зангиллагаг бүсийн төвүүдэд байгуулна. 3. Сансрын технологийг ашиглан гамшигын нөхцөл байдлын талаар мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлнэ. 4. Гамшигас хамгаалах өрөнхий газрын мэдээллийн техник болон програм хангамж, нэгдсэн сан, сүлжээг өргөтгөж сайжруулж геомагнетикийн системийг нэвтрүүлнэ. 5. Гамшигын аюулын тухай дохио, сэрэмжлүүлэх мэдээлэл-ийг улсын хэмжээнд ашиглагдаж байгаа бүх төрлийн мэдээлэл, холбооны сүлжээгээр дамжуулах тогтолцоо бүрдүүлнэ.	2005 оноос 2006 оноос 2007 оноос 2005 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд С.Батболд ОБ-ын сайд С.Батболд ОБ-ын сайд С.Батболд ОБ-ын сайд С.Батболд ОБ-ын сайд С.Батболд
316	6.2.4	Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, гамшигас хамгаалах үндэсний чадавхийг дээшлүүлэх зорилгоор олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	1. ОХУ-ын гал эсэргүүцэх шинжлэх ухаан, шинжилгээ судалгааны хүрээлэнгэй байгуулсан харилцааг сэргээж, галын шинжлэх ухаан-технологийн салбарт хамтран ажиллах боловсон хүчин сургаж дадлагажуулах асуудлыг шийдвэрлэнэ. 2. Хил орчмын болон хил дамнах үүссэн гамшиг, онцгой байдлын үед харилцан мэдээлж, хамтран ажиллах тухай гэрээ, хэлэлцээрийг Монгол улстай хил залгаа оршдог ОХУ-ын муж, Бүгд найрамдах улсуудтай зохиж түвшинд байгуулна. 3. ОХУ-ын Холбооны нөөцийн агентлагтай тогтоосон харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлэлцээрийг шинэчлэн байгуулж, Сибирийн тойргийн Нөөцийн газартай шууд харилцаа тогтоож, хамтран ажиллана. 4. Гамшигын нөхцөл байдлын талаарх мэдээ мэдээллийг бүх шатанд солилцоно. 5. БНХАУ-ын гамшиг, осолтой тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ. 6. Швейцарийн Холбооны Улсын Иргэний хамгаалалтын байгууллагатай харилцаа тогтоож, хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ. 7. ХБНГУ-ын гамшигтай тэмцэх чиг үүрэг бүхий байгууллагуудтай харилцаа тогтоох асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ. 8. Гадаад орнуудтай техник, хамтын ажиллагааны хамтарсан төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх боломжийг судалж шийдвэрлэнэ.	2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд Ө.Энхтүвшин ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд Н.Энхболд Н.Энхболд Н.Энхболд Н.Энхболд Н.Энхболд Н.Энхболд ОБ-ын сайд Аймаг, Засаг дарга ОБ-ын сайд
317	6.2.5	Тусгай үүрэгтэй гамшигас хамгаалах ангиудын техникийн хэрэгслийн хангалт, хүн хүчний болтол хангамжид онцгой анхаарал хандуулна.	1. Гамшигас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангиудыг гамшигийн үед зайлшгүй шаардлагатай техник, тонг төхөөрөмжөөр хангах хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ. 2. Гамшигас хамгаалах алба, мэргэжлийн ангийн болон байдлын сургалтад агуулга, стандартын өөрчлөлт хийж, гамшигтай тэмцэх арга техникт сурах цогцлобор арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд

318	6.2.6	Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршигтйг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааны шуурхай байдлыг хангах зорилгоор хөрөнгө, хүчийг захиран зарцуулах өнөөчтэй механизмыг бүрдүүлнэ.	<p>3. Бүсчилсэн хөгжлийн тулгуур төвийг түшиглэн гамшгаас хамгаалах бус нутгийн хамтын ажиллагааг төлөвшүүлж, гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн аянуудын бэлтгэл, бэлэн байдлын тогтолцоог бүрдүүлнэ.</p> <p>4. Үндэсний гамшгийн үндэслэл, чадавхийг нэмэгдүүлэх зорилгоор гамшигтай тэмцэх салбаруудын техник, тоног төхөөрөмжийг сайжруулах, шинэчлэх санал боловсруулна.</p> <p>1. Бүсчилсэн хөгжлийн тулгуур төвүүдийн хими-инженер, холбоо, уснаас аврах зориулалтын багаж тоног төхөөрөмжийн хангалтыг сайжруулна.</p> <p>2. Гамшгийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг бус нутгийн өнцрөг нөхцөлтэй уялдуулан зохион байгуулна.</p>	2006 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга ОБ-ын сайд
319	6.2.7	Аврах, гал унтраах, сэргээн босгох аянуудыг шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, эрх хайх, аврах, сэргээн босгох чиглэлээр сургаж бэлтгэнэ.	<p>3. Гамшгийн хор уршигтйг арилгах, хойшлуулшгүй сэргээн босгох үйл ажиллагааны зөрдлэг санхүүжүүлэх тусгай журам боловсруулж мөрдөнө.</p> <p>1. Аврах тусгай анги, Хэлтэй аймгийн Гамшгаас хамгаалах штабыг шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, эрэн хайх, аврах, сэргээн босгох чиглэлээр сургаж загвар анги, штабын түвшинд хүргэнэ.</p> <p>2. Эрэн хайх, сэргээн босгох чиглэлээр аврагч нарыг сургаж бэлтгэн Аврах тусгай анги, аймаг, нийслэлийн Гамшгаас хамгаалах штабыг түшиглэн эрэн хайх, аврах, сэргээн босгох нэгжүүдийг байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.</p> <p>3. Ялон Улсын буцалтгүй тусламжаар хэрэгжүүлэх төслийн хүрээнд ой, хээрийн түймэр гарах магадлал өндөртэй 17 аймгийн Гамшгаас хамгаалах штабыг ой, хээрийн түймэртэй тэмцэх техник зөвсгөлмж, багаж хэрэгсэлээр хангаж, гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын чадавхийг нэмэгдүүлнэ.</p> <p>4. Төвлөрсөн суурин газруудад объектын гал түймэр унтраах техник, технологийг боловсруулж болгоно.</p>	2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга ОБ-ын сайд Н.Баяртсайхан Н.Энхболд
320	6.2.8	Улсын болон орон нутгийн нөөцийн нэр төрөл, тоо хэмжээ, байршлыг өнөөчтэй болгоно.	<p>1. Байгалийн гамшиг, үйлдвэрлэлийн ослын үед шаардагдах зорим материал хэрэгслийн гамшгийн нөөцийг үе шаттайгаар бүрдүүлэх, нөөцтэй байлгах арга хэмжээ авч, эрх зүй, санхүүгийн орчинг боловсруулж болгоно.</p> <p>2. Улс, аймгийн өвс, тэжээлийн нөөцийг хадгалах нөхцөлийг сайжруулах, нөөцийг бүрдүүлэх, түүний чанарыг сайжруулах арга хэмжээ авна.</p> <p>3. Бус нутгуудад аймаг дундын отрын нөөц бэлчээрийг тогтоож цаг агаарын хүчдрэлтэй нөхцөлд мал өвөлжүүлэх, хаваржуулах арга хэмжээ авна.</p>	2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос	ОБ-ын сайд Ж.Наранцралт ОБ-ын сайд Н.Баяртсайхан ОБ-ын сайд Д.Тэрбишдагва ОБ-ын сайд Д.Тэрбишдагва

Долоо. ГАДААД БОДЛОГО

7.1 Мөнгөл Улсын олон улсын хамтын нийгэмлэгт эзлэх байр суурийг бэхжүүлэн, Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл бэримтлэл, Гадаад бодлогын үзэл бэримтлэлийн зарчмуудыг улс орны болон дэлхий дахины шинэ нөхцөл байдлаар тууштай уялдуулан тууштай хэрэгжүүлж, тогтвортой хөгжлийн зорилгод нийцсэн, бие даасан, нээлттэй, олон тулгуурт гадаад бодлогыг идэвхтэй явуулж, өөрийн орны язгуур эрх ашиг, түүний дотор иргэд, аж ахуйн нэгжүүдийн хууль ёсны эрх ашгийг гадаадад тууштай хамгаалж байх зарчмыг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэвшүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:		2005 оноос 2005-2008 2005-2008 2005 оноос 2005 оноос 2005 оноос 2005-2008	ОБ-ын сайд Д.Тэрбишдагва ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
3.22 7.1.1 Дэлхийн улс орнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх бодлогын үндэсний зарчмыг хадгалж, БНХАУ-тай сайн хөршийн туншлалын харилцааг бүх талаар хөгжүүлэн бэхжүүлнэ.	ОХУ-тай 1. Уламжлалт туншлалын харилцаа, хамтын ажиллагааг бүх салбарт урагшлуулсан хөгжүүлнэ. 2. Өндөр, дээд хэмжээний айлчлал, уулзалтын давтамжийг хадгалж, яриа хэлэлцээг бүх түвшинд тогтмолжуулна. 3. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Засгийн Газар Хоорондын Комисс, түүний дэд комиссуудын хуралдаануудын үйл ажиллагааг идэвхжүүлэн, үр ашигтай ажиллуулах чиглэлээр амжиллана. 4. Хоёр талын харилцааны эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох ажлыг үргэлжлүүлнэ. 5. ОХУ-ын хил орчмын болон бусад субъектуудтай тогтоосон хамтын ажиллагааг идэвхжүүлж, хилийн худалдааг эрчимжүүлэхийг дэмжинэ. 6. ОХУ-тай боловсрол соёл, шинжлэх ухааны салбарын харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ.	2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008 2005-2008	Н.Энхболд Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Ө.Энхтүвшин Н.Энхболд

4. Стратегийн ач холбогдол бүхий хүнсний улаан буудайн нөөцийг бүрдүүлнэ. 5. Улсын нөөцийн байршил, нэр төрөл, тоо хэмжээг боловсронгуй болгох асуудлыг боловсруулж шийдвэрлэнэ. 6. Гамшгаас хамгаалах нөөц бүрдүүлнэ.	1. Гамшгаас хамгаалах сургалт, сурталчилгааг хяналал, мэдрэллийн хэрэгсэл ашиглан явуулах арга хэлбэрийг боловсронгуй болгоно. 2. Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга жижгэнд иргэдийн сайн дурын үүсгэл санаачлагыг хөгжүүлэн дэмжинэ. 3. Радио, телевизийн нэвтрүүлэг, сонин хэвлэлийн нийтлэлийн бодлогыг иргэд олон нийтийн аюулгүй амьдрах арга, ухаанд чиглүүлэх ажлыг тусгай хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулна. 4. Улс орны эдийн засагт нөлөөлөхөүйд тэмцэж аажуулан нэгж байгууллагуудад гамшиг, ослын үеийн урьдчилан үнэлгээ хийх, найдвартай ажиллагааг хангах цогц бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ. 5. Хүүхэд, өсвөр үеийнхний дунд гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар НҮБ-ын Хүүхдийн сан бусад байгууллагатай хамтран тусгай хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	2005 оноос 2005-2008 2005-2008 2005 оноос 2004 оноос 2005 оноос 2005-2008	ОБ-ын сайд Д.Тэрбишдагва ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд ОБ-ын сайд Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
3.21 6.2.9 Иргэд, олон нийтэд тулгуурласан гамшгаас хамгаалах менежментийг хөгжүүлнэ.			

323	7.1.2	<p>Хөрш орнуудын болон олон улсын зах зээлийн боломжийг илүүтэй ашиглах, өндөр хөгжилтэй орнуудын зах зээлд экспортолох бэрх, бүтээгдэхүүнийг татваргүй нийлүүлэх боломжийг эргэлтэйн ажиллана.</p>	<p>7. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байгаа ОХУ-ын болон ОХУ-д байгаа Монгол Улсын үл хөдлөх хөрөнгийн эрх зүйн асуудлыг зохицуулах чиглэлээр ажиллана.</p> <p>8. ОХУ-тай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p> <p>9. БНХАУ-тай сайн хөршийн харилцан итгэсэн түншлэлийн харилцааг бүх салбарт урагшуулан хөгжүүлнэ.</p> <p>10. БНХАУ-тай өндөр, дээд хэмжээний айлчлал, уулзалтын давтамжийг хадгалж, яриа хэлэлцээг бүх түвшинд тогтмолжуулна.</p> <p>11. Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны Засгийн газар хоорондын комиссын хуралдааны шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх, тусламжийг үр ашгтай ашиглахад тулхуу анхааран ажиллана.</p> <p>12. БНХАУ-тай боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны салбарын харилцаа, хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.</p> <p>13. Монгол, Хятадын хил орчмын бүс нутгийн аймаг, муж, хотуудын шууд харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэхэд туслалцаа үзүүлнэ.</p> <p>14. БНХАУ-тай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>2005-2008 Н.Энхболд Н.Баярсайхан</p> <p>2005-2008 Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Ц.Цэнгэл Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Ө.Энхтүвшин Н.Энхболд</p> <p>2004-2008 Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд</p> <p>2004-2008 Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Б.Жаргалсайхан</p>
324	7.1.3	<p>Худалдааны нэн тааламжтай хөнгөлөлт эдлэх нөхцөлийг худалдааны түнш зөрим оронд тавьж шийдвэрлүүлэн гадаад зах зээлийн хүрээг тэлэх арга хэмжээ авна. Хоёр талын харилцааг худалдаа, эдийн засаг, бизнес, хөрөнгө оруулалтын агуулгаар баяжуулж, тэдгэрхэй орнуудтай харилцах дунд хугацааны хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>1. ОХУ-ыг Дэлхийн Худалдааны Байгууллагад элсэх ажлын хүрээнд худалдааг либералчлах асуудлын талаарх яриа хэлэлцээг үргэлжлүүлэн хийнэ.</p> <p>2. Дамжин өнгөрөх тээврийн талаар Монгол-Орос-Хятад гурван талын хэлэлцээр байгуулж хэрэгжүүлнэ.</p> <p>1. Өндөр хөгжилтэй орнуудын томоохон хөрөнгө оруулалтыг бодлогоор дэмжих чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>2005-2008 Н.Энхболд Ц.Цэнгэл</p> <p>2005-2008 Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Н.Баярсайхан Н.Энхболд Н.Баярсайхан</p> <p>2005-2008 Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Н.Баярсайхан Н.Энхболд</p>
325	7.1.4	<p>АНУ, Япон, БНСУ, ХБНГУ зэрэг өрнө, дорнын өндөр хөгжилтэй орнуудтай харилцаа, хамтын ажиллагаагаа бэхжүүлж, тэдний Бодит сонирхлыг Монголд бий болгон тэдгээр оронтой чөлөөт худалдааны хэлэлцээр байгуулах, "Манганы сорилтын хөтөлбөр"-ийн</p>	<p>2. АНУ, Япон, БНСУ, ХБНГУ, Европын Холбоо, Энэтхэгтэй харилцааны дунд хугацааны нэгдсэн бодлого, хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p> <p>3. Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хэлэлцээрийг Тайланд, Хорват, Словак, Канад зэрэг улстай байгуулах чиглэлээр ажиллана.</p> <p>4. Орлого ба хөрөнгийн талаарх давхардуулж ногдуулахгүй байх, татвар төлбөөр зайлсхийх явдалыг урьдчилан сэргийлэх тухай хэлэлцээрийг Япон, Тайланд, Египет, Чили, Узбекистан, Азербайжан, Латви, Литва, Хорват, Словак зэрэг улстай байгуулах чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>2005-2008 Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд</p> <p>2005-2008 Н.Энхболд</p>

	<p>хүрэнд тусламж авах чиглэлээр ажиллана</p>	<p>4. Мэдээллийн технологийн мастер төлөөлөгч БНСУ-ын будагтгүй тусламжийн хүрээнд боловсруулна.</p> <p>5. ХЕНТУ-тай өндөр, дээд хэмжээний уулзалтыг тогтоомжуулах, яриа хэлэлцээр идэвхжүүлэх чиглэлээр ажиллана</p> <p>6. Зарим муж, улсуудын бизнесийн төлөөлөгчдийг айлчлуулах, Герман зэрэг гаралд орнуудад зохиогддог яарим, үзэсгэлэнд тогтмол оролцох замнар бизнесийн хүрээнийг хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>С.Батболд Н.Баярсайхан Н.Энхболд Н.Энхболд</p> <p>Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд</p> <p>Б.Жаргалсайхан Н.Энхболд Н.Энхболд Сайд нар</p>
<p>326</p> <p>7.1.5</p>	<p>Ик бүрэн туслахын хамтын ажиллагааны хүрээнд, эдгээр улс оронтой улс, төр, эдийн засаг, соёл, хүмүүнлэгийн болон бусад салбар бүх талын харилцааг ирээдүйн үзэлтэй өрсөжүүлнэ. Хуралтан, харгалзан орнуудтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>1. Эдгээр орнуудтай байгуулсан гэрээ, хэлэлцээр, Төмөрцолгоонуудыг хэрэгжүүлэх өргө хэмжээ авна.</p> <p>2. Эдгээр орнуудтай байгуулсан хоёр талын механизмуудын үр ашгийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>Н.Энхболд Ж.Наранцралт Сайд нар</p> <p>Н.Энхболд</p>
<p>327</p> <p>7.1.6</p>	<p>Монгол, Европын Холбооны харилцааны түвшинг ахиулах, Ази, Латин Америкийн хөтөлбөрийн хүрээнд хамтын ажиллагааг хөгжүүлж, авч буй тусламжийн хэмжээг бууруулахгүй байх зорилт тавин ажиллана. Европын Холбооны гишүүн орнуудтай хөгжүүлж ирсэн хоёр талын хамтын ажиллагааг гүнзгийрүүлэн баталгахын зэрэгцээ хөгжлийн хамтын ажиллагааны хүрээг өргөтгөх чиглэл баримтална.</p>	<p>1. Европын холбооны гишүүн орнуудтай худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, байгаль орчин, эрүүл мэнд, спорт зэрэг боловцоотой бүхий л салбар хамтран ажиллах, нөөц боловцоог бүрэн дүүрэн ашиглах чиглэлээр ажиллана.</p> <p>2. Монгол, Европын Холбоо хоорондын өндөр, дээд хэмжээний айлчлалууд, Хамтарсан хороодын хуралдаан, улс төрийн яриа хэлэлцээний давтамжийг тогтоомжуулах, харилцааг хоёр талын тэнцүү урсгалтай болгох чиглэлээр ажиллана.</p> <p>3. Европын Комиссоос баталсан "Зах зээлийн бус эдийн засагтай орнууд"-ын жагсаалтаас Монгол Улсыг хасуулах чиглэлээр үргэлжлүүлэн идэвхтэй ажиллана.</p> <p>4. Европын Холбооны зах зээлд Монголын экспортыг нэмэгдүүлэх, мөх, малын дайвар бүтээгдэхүүн экспортолох асуудлыг судална.</p> <p>5. Үхрийн тархи сэрвигатах (BSE) өвчний талаарх Европын Комиссоос 2001 онд гаргасан жагсаалтын үхрийн BSE өвчин байхгүй орон буюу "Ангилал 1"-д Монгол Улсыг оруулах чиглэлээр Европын холбоотой хамтарч үргэлжлүүлэн ажиллана.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>Н.Энхболд Ж.Наранцралт Сайд нар</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан</p> <p>Б.Жаргалсайхан Д.Тэрбишдагва Н.Энхболд Д.Тэрбишдагва Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд Н.Энхболд</p>
<p>328</p> <p>7.1.7</p>	<p>Ази, Мөнхон дагсайн орнуудтай хоёр талын харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэн түүнчлэн Зүүн мөнд Ази, Төв Азийн олон талт үйл явц, яриа хэлэлцээ, интеграцид үр ашгийг оролцох өнөөцтэй холбооныг сонгон авч, бус</p>	<p>1. Энэтхэг, АСЕАН-ы гишүүн орнууд зэрэг бүсийн улс орнуудтай хоёр талын шугамаар харилцаа, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлэн бэхжүүлнэ.</p> <p>2. АРФ-ын үйл явц дахь манай оролцоог идэвхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.</p> <p>3. Азид хамтран ажиллах, итгэлцлийг бэхжүүлэх зөвлөсгөөн, Азид хамтран ажиллах яриа хэлэлцээний хүрээнд бус нутгийн хамтын ажиллагаанд оролцоно.</p>	<p>2004-2008</p> <p>2004-2008</p> <p>2004-2008</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>

	<p>нутгийн тогтвортой байдлыг хангах, бүсийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх чиглэл баримтална.</p>	<p>4. Шонхайн хамтын ажиллагааны байгууллагын үйл ажиллагаанд ажиллагчийн статустай оролцоно 5. АСЕМ-д элсэх чиглэлээр ажиллана. 6. ПЕКХ-т гишүүнчлэлээ жинхэлүүлэх асуудлыг шийдвэрлүүлэх чиглэлээр ажиллана. 7. Зүүн хойд Азийн яриа хэлцээ" албан бус механизмд хамрагдах чиглэлээр ажиллана. 8. Зүүн Хойд Азийн эрчим хүчний хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх хүчин чармайлтыг дэмжиж ажиллана. 9. "АСЕАН-3" -тай хамтран ажиллах боломжийг судлах үүднээс холбогдох талуудтай зөвлөлдөнө 10. Зүүн хойд Азийн орнуудын Монголын Дорнод бус нутгийн нөөцийг хоршин ашиглаж, эрчимтэй хөгжүүлэх олон улсын стратегийн төслийг боловсруулан дунд хугацааны барилгод тусган хэрэгжүүлнэ 11. Бус нутгийн хамтын ажиллагаагаар дамжуулан Монгол Улсын гадаад худалдаа, хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх, өргөжүүлэх чиглэлээр ажиллана 12. Хүүхдийн эрхийн тухай НҮБ-ын Конвенц, "Хүүхдэд ээлтэй Дэлхий ертөнц" Тунхаглалын хэрэгжилтээр Ази, Номхон далайн бүсийн туршлага, мэдээлэл солилцох олон улсын бага хурлыг зохион байгуулна</p>	<p>2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2004-2008 2005 оноос 2004-2008 2005 оноос 2006</p>	<p>Н Энхболд Н Энхболд Н Энхболд Н Энхболд Н Энхболд Б.Эрдэнэбат Н Энхболд Н Баяртсайхан Н Энхболд Б.Жаргалсайхан Н.Баяртсайхан Н Энхболд</p>
329	<p>7.1.8 АПЕК-ийн ажлын хэсгүүдэд манай улсын оролцоог идэвхжүүлэх, тус байгууллагад гишүүнээр элсэх зорилт тавьж ажиллана.</p>	<p>1. Үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр ажиллана 2. АПЕК-т гишүүнээр элсэх хүсэлтээ дэмжүүлэх чиглэлээр үргэжлүүлэн ажиллана</p>	<p>2004-2008 2004-2008</p>	<p>Н Энхболд Б.Жаргалсайхан Ц.Цэнгэл Н Энхболд</p>
330	<p>7.1.9 Монгол Улсын аюулгүй байдал, цөмийн зэвсэггүй статусыг баталгаажуулах, улс орны хөгжлийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр НҮБ, Түүний төрөлжсөн болон системийн байгууллагууд, Зэвсэлд үл нэгдэх хөдөлгөөн зэрэг олон улсын нөлөө бүхий байгууллагуудтай тогтоосон харилцаа, хамтын ажиллагааг баталган хөгжүүлэхийг зорин.</p>	<p>1. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусыг хуульчлан баталгаажуулах гураван талт гэрээний төслийг шинэчлэн боловсруулна. Гэрээ байгуулах хүч чармайлтыг Олон улсын эрх зүй зан заншлын хэм хэмжээ болгох арга замтай хослуулан ажиллана 2. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусын баталгааг хууль эрх зүйн хувьд авахын тулд цөмийн зэвсэгтэй таван гүрэн, НҮБ-тай зөвөлдөнө 3. Монгол Улсын цөмийн зэвсэггүй статусыг баталгаажуулах асуудлыг дэмжсэн тухай заалтыг НҮБ, түүний системийн байгууллагуудын баримт бичгүүд болон хоёр талын хамтарсан мэдэгдлүүдэд тусгаж байх талаар үргэлжлүүлэн ажиллана 4. НҮБ-ын Нарийн Бичгийн дарга нарын газраас гаргасан манай улсын эдийн засгийн эмзэг байдал, экологийн аюулгүй байдлын талаар хийсэн 2 судалгааны дүнд гарсан зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр ажиллана</p>	<p>2004-2008 2004-2008 2005-2008 2005-2008</p>	<p>Н Энхболд Н Энхболд Н Энхболд Н Энхболд</p>

	<p>5. Зөвсэлд үл нэгдэх хөдөлгөөний үйл ажиллагаанд оролцоход баримтлах бодлогын заримт бичиг боловсруулж ажиллана.</p> <p>6. Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг зохицуулах механизм байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллана. Мянганы Хөгжлийн Зорилтуудын үндэсний хэрэгжилтийн тухай илтгэл, мэдээллийг НҮБ-д гаргаж өгч байна.</p> <p>7. Улс орны хөгжлийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэх чиглэлээр НҮБ, түүний системийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааны хөтөлбөр байгуулж ажиллана.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2004-2008</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>
<p>331</p>	<p>7.1.10</p> <p>Ардчиллыг шинээр болон сэргээж Тогтоосон орнуудын V бага хурлаас гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх талаар тодорхой үйл ажиллагааг авуулж, тус хөдөлгөөнд оролцогч орнуудтай идэвхтэй хамтран ажиллана.</p>	<p>2004-2006</p> <p>2004-2006</p> <p>2006</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>
<p>332</p>	<p>7.1.11</p> <p>Уламжлалт харилцаатай орнуудтай шинэ нөхцөлд зохицуулан сэргээн хөгжүүлж буй харилцаанд гарсан ажлыг бататгаж, хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх чиглэлээр ажиллана.</p>	<p>2004-2008</p>	<p>Н.Энхболд Б.Жаргалсайхан Н.Баярсайхан</p>
<p>333</p>	<p>7.1.12</p> <p>Гадаадад байгаа монгол иргэдийг эрх ашгийг хамгаалах механизмийг боловсронгуй болгох, Консулын албыг бэхжүүлэх арга хэмжээг авна.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>Н.Энхболд Л.Одончимэд</p> <p>Н.Энхболд Л.Одончимэд</p> <p>Н.Энхболд Н.Баярсайхан Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>

		<p>6. Гадаад орнуудын Гадаад хэргийн яамны Консулын албадтай хийх Консулын зөвлөлдөх уулзалтыг тогтоолжуулна.</p> <p>7. Өргөмжит консулын албыг өргөтгөх, эрх зүйн орчныг нь төгөлдөржүүлэх чиглэлээр амжиллана.</p> <p>8. Зорим консулын албадын иргэний бүртгэл, мэдээллийн үйл ажиллагаатай танилцаж, заавар, зөвлөгөөг өгөх, гадаадад амьдарч байгаа иргэдийн эрх ашгийг хөндсөн иргэний бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбогдсон хүчдэрэл, боршицалттай асуудлыг судлан шийдвэрлүүлнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2006</p> <p>2005-2006</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Д.Орбаяр Н.Энхболд</p>
<p>334</p> <p>7.1.13</p>	<p>Дипломат албыг төрийн мэргэжсэн тусгай албын хувьд эрх зүй, эдийн засаг, нийгмийн хамгааллын чиглэлээр бэхжүүлж, мэргэжлийн үйл ажиллагааг гаднаад хэлний өндөр мэдлэгтэй боловсон хүчнээр хуулийн хүрээнд салгах журмыг тууштай хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>1. Боловсон хүчний бодлого, давтан сургалтын хөтөлбөрт шаардлагатай нэмэлт, өөрчлөлтийг тусгаж батлуулан мөрдөнө.</p> <p>2. Дипломат албаны тухай хууль, системийн хэмжээнд дагаж мөрдөж байгаа журам, зааврын хэрэгжилтийг сайжруулах тодорхой ажил зохионно.</p> <p>3. Боловсон хүчний нэгдсэн болон төрөлжсөн судалгааг үндэслэл сайтай боловсруулна.</p> <p>4. Дипломат албаны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж төрийн мэргэжсэн тусгай албаны статус, албан хаагчдын эрх ашиг, нийгмийн баталгааг хуульчлан хангах талаар санал боловсруулж, шийдвэрлүүлнэ.</p>	<p>2004-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>
<p>335</p> <p>7.1.14</p>	<p>Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчдийн газруудын байршил, илүү өнөөчлө, үр ашигтай болгох, дипломаатуудын ажиллаж амьдрах нөхцөлийг сайжруулах талаар санал боловсруулж, шат дараатай хэрэгжүүлнэ.</p>	<p>1. Дипломат төлөөлөгчдийн газруудын байршил, бүтэц, орон тоо, чиг үүрэг, улс төрийн болон бусад ашиг сонирхлын ач холбогдлыг тооцсон судалгаа гарган, санал боловсруулж танилцуулна.</p> <p>2. Дипломат төлөөлөгчдийн газруудыг Итали, Австрали, Скандинавын аль нэг оронд шинээр нээж боломжийг судална.</p> <p>3. Дипломат төлөөлөгчдийн газруудыг мэргэжлийн чадварлаг боловсон хүчнээр хангах ажлыг холбогдох бусад байгууллагын дэмжлэгтэйгээр хэрэгжүүлнэ.</p> <p>4. Сингапур Улс дахь Ерөнхий Консулын Газрыг Элчин Сайдын Яам болгон статусыг нь дээшлүүлнэ.</p> <p>5. Дипломат төлөөлөгчдийн газруудын тэргүүн, нэгжийн ажлын үнэлгээний арга-чиглэл боловсронгуй болгох арга хэмжээ авна.</p>	<p>2004-2005</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005</p> <p>2005-2008</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>
<p>336</p> <p>7.1.15</p>	<p>Монголын түүх, соёл, өнөөгийн байдлыг гадаад өртөөнд сурталчлах, Монголын тухай эерэг ойлголтыг бэхжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.</p>	<p>1. Гадаад сурталчилгааны арга хэмжээг улсын хэмжээнд төлөвлөх, зохицуулах механизм бий болгоно.</p> <p>2. Гадаад сурталчилганы үндсэн чиглэлийг боловсруулна.</p> <p>3. Монголын талаарх олон нийтийн ойлголтын тухай судалгааг зорим оронд хийнэ.</p>	<p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p> <p>2005-2008</p>	<p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p> <p>Н.Энхболд</p>

Найм. ХУУЛЬ ХЯНАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫГ БЭХЖҮҮЛЭХ

8.1. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, гэмт хэргийг таслан зогсоох, иргэдийн амгалан тайван аюулгүй байдлыг хангах талаар орон нутгийн эрх мэдлийг өргөжүүлж, зохион байгуулалттай гэмт хэргэлтэй тэмцэх тогтолцоог боловсронгуй болгоно. Энэ зорилтын хүрээнд:

337	8.1.1	Нийгмийн бүх шатанд авилгалтай тэмцэх тогтолцоог боловсронгуй болгож, албан тушаалын эсрэг гэмт хэргийг илрүүлэх, шийдвэрлэхэд чиглэсэн үр дүнтэй систем бүрдүүлнэ	2005-2007	Д Одбаяр	1. Эрүүгийн шалгаа, мөрдөн байцаах албаны авилгал, албан тушаалын гэмт хэргийг илрүүлэх, мөрдөн шалгах үүрэгтэй нэгжийн бүтцийг өөрчлөн зохион байгуулж, мөрдөн шалгах, хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагчдыг мэргэжлээр сургалтад үе шаттай хамруулна. 2. Авилгал, албан тушаалын гэмт хэргийг илрүүлэх үүрэг бүхий албадыг орчин үеийн техник, шаардлагатай хүч хэрэгслээр үе шаттайгаар хангана. 3. Авилгалын эсрэг хуулийг шинэчлэн боловсруулна. 4. Авилгал, албан тушаалын болон зохион байгуулалттай бусад гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөлийн талаар судалгаа хийж, эдгээр гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх асуудлаар санал зөвлөмж гаргана.
338	8.1.2	НҮБ-ын авилгалын эсрэг конвенцид нэгдэн орох асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ	2005-2006	Н.Энхболд Д.Одбаяр	1. Уг конвенцид нэгдэх асуудлыг судалж, шийдвэрлэнэ
339	8.1.3	Албан тушаалтнуудын орлогын мэдүүлгийг нээлттэй болгоно	2005-2006	Д.Одбаяр	1. Төрийн албан хаагчийн орлогын мэдүүлгийг нээлттэй болгох чиглэлээр Авилгалын эсрэг хуульд тусгах асуудлыг судалж шийдвэрлүүлнэ
340	8.1.4	Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх талаар ажиллаж байгаа төрийн болон төрийн бус байгууллагад дэмжлэг үзүүлж, тэдний хамтын ажиллагааг хөгжүүлэн энэ асуудлыг шийдвэрлэхэд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ахлыг зохицуулах бүх шатны зөвлөлүүдийн ажиллах нөхцөлийг сайжруулах арга хэмжээ авна	2005 оногоос эхлэн 2 жилд 1 удаа 2006-2008	С.Батболд Д.Одбаяр Д.Одбаяр Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Д.Одбаяр Д.Одбаяр Д.Одбаяр Н.Баярсайхан	1. Нутгийн захиргаа, төрийн бус байгууллага гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах бүх шатны зөвлөлөөс гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр явуулах ажлын явц, үр дүнд төрийн бус байгууллага, иргэдийг оролцуулан явцалт шинжилгээ хийж, үнэлгээ өгнө. 2. Иргэдийг олон нийтийн байцаагч, урамшилттай эргүүл, жижүүрээр ажиллуулах ажлыг сайжруулах арга хэмжээ авна. 3. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай жуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг судалж, санал боловсруулна. 4. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах бүх шатны зөвлөлүүдийн ажиллах нөхцөлийг сайжруулах арга хэмжээ авна. 5. Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлын зордлыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын төсвийн багцад оруулан төлөвлөж, Зохицуулах зөвлөлөөс төв, орон нутагт хуваарилсан санхүүжүүлдэг журамд шилжих асуудлыг судална. 6. Иргэдийн эрх зүйн мэдлэг, боловсролыг дээшлүүлэхэд туслах зорилгоор аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын эрх зүйн мэдээлэл, сурталчилгааны үйл ажиллагааг Албан бус сургалтын төв, Хүний эрхийн боловсролын төв болон бусад Төрийн Бус Байгууллагын үйл ажиллагааг уялдуулж дэмжлэг үзүүлнэ.
341	8.1.5	Цагдаагийн байгууллага болон нутгийн захиргааны байгууллагын хориглоо, хамтын ажиллагааг сайжруулна	Жил бүр	Д.Одбаяр	1. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, Засаг даргаас гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар хийж буй ажлын явц, үр дүнд жил бүр хяналт-шинжилгээ хийж, үнэлгээ өгнө

342	8.1.6	Цагдаагийн байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтнаас торгуулийг бэлэн мөнгөний хэлбэрээр оногдуулж байгаа журмыг өөрчилж, Төлбөр тооцоог бэлэн бусаар хийх асуудлыг судалж шийдвэрлэнэ.	2. Тухайн нутаг дэвсгэрт гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийгмийн хэв журам хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр явуулж байгаа ажлын явц, үр дүнг Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар жилд хоёроос доошгүй удаа хэлэлцэн, тодорхой шийдвэр гаргаж хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг хэвшүүлнэ. 1. Цагдаагийн байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтнаас торгуулийг мөнгөний бэлэн бус хэлбэрээр оногдуулж, тооцож байгаа бусад орны туршлагыг судалж санал боловсруулна.	2005-2008 2006	Д.Одбаяр Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Д.Одбаяр
343	8.1.7	Хууль хяналтын байгууллагад ажиллагсад цалин, хангамжийг нэмэгдүүлж, тэдэнд тавих хуулийн шаардлагыг чангатгана.	1. Хууль, хяналтын байгууллагын үйл ажиллагааны чадварыг дээшлүүлэх, ажиллагсдын нийгмийн асуудлыг сайжруулах талаар эрх зүйн орчин бий болгоно. 2. Төв, орон нутгийн мэргэжлийн хяналтын газрын улсын байцаагчдын ёс зүйг дээшлүүлэх чиглэлээр арга хэмжээ авна.	2005	Д.Одбаяр У.Хүрэлсүх
344	8.1.8	Улс, үндэстэн дамнасан зэрэг шинэ төрлийн зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлын зохион байгуулалт, бэлэн байдлыг сайжруулж, үр дүнг дээшлүүлнэ.	1. ОХУ-ын хил залгаа бус нутгийн дотоод хэргийн байгууллагуудтай хил дамнан үйлдэгдэх буй гэмт хэргийн талаар мэдрэ, мэдрэлэл солилцон, харилцан хамтын ажиллагааг эрчимжүүлнэ. 2. Шинэ төрлийн зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	2005-2008	Д.Одбаяр
345	8.1.9	Замын хөдөлгөөнд хяналт тавих телекамерийн хяналтын системийг бий болгож, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангахад иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	1. Нийслэл хотод замын төлө хяналтын систем бий болгож чиглэлээр төсөл боловсруулж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдэж, хэрэгжүүлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулна. 2. Замын хөдөлгөөний хууль тогтоомжийг иргэд олон нийтэд сурталчлах ажлыг эрчимжүүлж, хэрэгжилтэд иргэдээс тавих хяналтыг сайжруулна. 3. Ерөнхий боловсролын сургууль болон мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд суралцалчдыг хөдөлгөөний аюулгүй байдлаар сургаж дараглахуулна.	2005-2008 2005-2008	Д.Одбаяр Н.Баяртсайхан Нийслэлийн Засаг дарга Д.Одбаяр
346	8.1.10	Бие хүний өвчлөл, гарын хурууны хэв, нүдний цөцгийн тусгалын мэдрэллийн улсын нэгдсэн сан байгуулах асуудлыг судалж санал боловсруулна.	1. Монгол Улсын иргэдийн гар, хурууны хэвний нэгдсэн санг тэдний сайн дурын үндсэн дээр бий болгох эрх зүйн орчин бүрдүүлэх асуудлыг судалж санал боловсруулна. 2. Аймаг, нийслэлийн цагдаагийн байгууллагад гар, хурууны хэвний "Палилон" систем нэвтрүүлэх асуудлаар төсөл боловсруулж шийдвэрлэнэ.	2006-2008 2006	Ө.Энхтүвшин Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга Д.Одбаяр
347	8.1.11	Гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлэхэд	1. Цагдаагийн автомашины парк шинэчлэлтийн төслийг боловсруулж, үе шаттай зохион байгуулна.	2005-2008	Д.Одбаяр Н.Баяртсайхан

	2007	Н.Баяртсайхан Л.Одончимэд
356	8.1.20	<p>эно чиглэлээр бий болсон ер төлбөрийг барагдуулж байх зохиистой механизм бүрдүүлэх</p> <p>Төрийн албан хаагч хөтөлгөөнийг олон улсын жишигт нийцүүлэн боловсронгуй болгож, архиивын салбарт тоон мэдээллийн системийг нэвтрүүлэн архиивын байрны хадгалалт, хамгаалалт, дохиоллын системийг үе шаттайгаар сайжруулна</p>
2005-2007	2005-2007	<p>1. Төрийн албан хаагч ахлалтийг олон улсын жишигт нийцүүлэн боловсронгуй болгоно</p> <p>2. Архиивын байрны хадгалалт, хамгаалалт, дохиоллын системийг үе шаттайгаар сайжруулна</p> <p>3. Цэдрэгийн байгууллагын төрөлжсөн архиивыг бий болгож, зориулалтын байрны агуулгыг шийдэ</p> <p>4. Төрийн байгууллагуудын архиивын баримтын эрэлт-хайлттай боловсронгуй болгох үүрэгээ биеллүүгч тоон системд шилжүүлж эхэлнэ, нэгдсэн сан үүсгэнэ.</p> <p>5. Төрийн архиивуудыг галын болон аюулгүйн дохиоллын хамгаалалттай болгож зорилтыг шат дараатайгаар хэрэгжүүлнэ.</p> <p>6. Байнга хадгалах бичигт бичгийг хадгалалтын олон улсын стандартын шаардлагыг хангасан цаасан дээр үндэцх, буулгах аялыг зохион байгуулж хэвшүүлнэ.</p> <p>7. Төрийн архиивуудад тохиолдож болох гяналтын олол, гэмшигийн эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлж эхэлнэ</p> <p>8. Гадаад хэргийн архиивын аялын арга зүй, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгож, үйл ажиллагааг нь сайжруулах, тэргүүн туршлага, ололт амжилтыг архиивын өмгөцд нэвтрүүлнэ.</p> <p>9. Гадаад хэргийн архиивыг шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлээр хангах, хадгалалт, хамгаалалтын нөхцөлийг сайжруулах аялыг өөрийн хүч хөрөнгө болон бусад байгууллагын дэмжлэгтэйгээр хэрэгжүүлнэ.</p> <p>10. Гадаад хэргийн архиивын зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгож, шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлээр ханган, үйл ажиллагааг автоматжуулж, програм хангамжтай болгон эрэлт хайлтын автоматжуулсан сан байгуулна.</p>
2005-2008	2005-2008	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2008	2005-2008	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2007	2005-2007	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2006	2005-2006	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2007	2005-2007	<p>Д.Одбаяр</p>
2004-2008	2004-2008	<p>Н.Энхболд</p>
2004-2006	2004-2006	<p>Н.Энхболд</p>
2004-2008	2004-2008	<p>Н.Энхболд</p>
2005-2008	2005-2008	<p>Д.Одбаяр</p>
2006-2008	2006-2008	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2006	2005-2006	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2007	2005-2007	<p>Д.Одбаяр</p>
2005-2007	2005-2007	<p>Д.Одбаяр М.Энхсайхан Л.Одончимэд</p>

358	8.1.22	Мал хулгайлах, архидаг сонгуурахтай тэмцэх асуудалд эрс өөрчлөлт гаргана.	архидан сонгуурахтай тэмцэх асуудалд эрс өөрчлөлт гаргана.	1. Мал хулгайлах гэмт хэргийг илрүүлэх үүрэгтэй сумын хэсгийн төлөөлөгчийг уналга, бусад шаардлагатай төлөх, хэрэгслээр хангах арга хэмжээ авна. 2. Бусдын өмчийг хулгайлах болон мал хулгайлах гэмт хэргийг илрүүлэх, шийдвэрлэх эрх бүхий байгууллагуудын үйл ажиллагаанд тавих иргэний хяналтыг өндөржүүлнэ. 3. Архидан сонгуурахтай тэмцэх асуудлыг судлан боловсруулж холбогдох байгууллагад оруулна. 4. "Архидан сонгуурах, мал хулгайлах явдалтай хийх тэмцэлд иргэд, олон нийт, төрийн болон төрийн бус байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлж, архидаг сонгуурахтай тэмцэх сан, мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх санг дэмжих ажлыг зохион байгуулна. 5. "Мал хулгайлах, архидаг сонгуурахтай тэмцэх асуудлаар бүх нийтийг хамруулсан арга хэмжээ, уригдах ажилтны зөвлөгөөнийг жил тутам, бусчилсан саминарыг хоёр жил тутамд зохион байгуулж, энэ чиглэлээр зохиож байгаа ажлыг жил бүр дүгнэн мэдээлж байна. 6. Мал эмнэлэг, ариун цэвэр-гарал үүслийн гэрчилгээ олгох журам, гэрчилгээний загвар боловсруулж мөрдүүлнэ. 7. Нарангийн тавийг бие даалган, эрүүлжүүлэх албад болон сайн дурын эмчлэлээ, хордлого төвлөх төв зэргийг нэгдсэн удирдлагатай болгох, Илалт дахь албадан эмчилгээний газрыг өргөтгөх, аймга дундын албадан эмчилгээний газруудыг бий болгох, энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах төрийн бус байгууллагуудыг дэмжих. 8. "Архидан сонгуурахаас сэргийлэх, хяналт тавих үндэсний хөтөлбөр, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө-ний биелэлтэд тавих хяналтыг сайжруулна.	2006-2008 2006-2008 2006-2008 2006-2008 2006-2008 2004-2005 2005-2008 2006-2008	Д.Орбаяр А.Амг, нейсталийн засаг дарга Д.Орбаяр А.Амг, нейсталийн засаг дарга Д.Орбаяр Д.Тэрбишдагва, А.Амг, нейсталийн засаг дарга Д.Тэрбишдагва У.Хуралсух Л.Гундалай Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр У.Хуралсух
8.2	Улсын хил хамгаалалтын чадварийг бэхжүүлж хүн хүч, тохич, технологи, санхүүгийн хүчин чадлыг сайжруулж, аюулгүй байдлыг хамгаалах тусгай байгууллагуудын чадварийг дээшлүүлэх зорилтыг хэрэгжүүлнэ. Энэ зорилтын хүрээнд:					
359	8.2.1	Хил хамгаалалтын амилд онцгой анхаарал хандуулж, "Дархан хил" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	"Дархан хил" хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зорилгоор хил хамгаалах хүчний төхөөрөмж хэрэгсэлийн хангалтыг сайжруулна.	1. Төрөөс хилийн талар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх зорилгоор "Дархан хил" хөтөлбөр боловсруулж Засгийн газарт оруулж шийдвэрлүүлнэ. 1. Хилийн харуулыг мотоциль, заставы суудлын авто машин, отряды-ангуудыг тээврийн авто машинаар үе шаттайгаар хангана. 2. Заставын 1 хилийн 3.5-ээс дээшгүй уналгаар хангана.	2005-2008 2005-2008	Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр
360	8.2.2	Хил хамгаалах хүчний төхөөрөмж хэрэгсэлийн хангалтыг сайжруулна.	Хилийн эвэрчил, малын хулгай ихтэй хилийн хэсэгт хил хамгаалалтын нитралыг нэмэгдүүлнэ.	1. Хөвсгөл аймгийн ОХУ-ын Тува Улстай хиллэдэг хэсэгт хилийн застав 2-ыг нэмж байгуулна. 2. Хөрс оруулдаг хилийн асуудлаар хамтран ажиллах үйл ажиллагааг өргөжүүлж, хилийн асуудлыг шүүрхэй зохицуулах зорилгоор БНХАУ-ын Хөх хотод хилийн албан ёсны төлөөлөгч суулгах, ОХУ-ын Калашин консулын орон тосгод хилийн мөргөлийн амилдэн ажиллуулна.	2006-2008 2006-2008 2005-2008	Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр Д.Орбаяр Н.Энхболд
362	8.2.4	Хил хамгаалалтад сансрын холбоо, тоон мэдээллийн технологийг өргөн ашиглана.	Хил хамгаалалтад сансрын холбоо, тоон мэдээллийн технологийг өргөн ашиглана.	1. Зарим отрядыудыг "Бесат" системийн холбоогоор холбоно.	2006-2007	Д.Орбаяр С.Батболд

363	8.2.5	Хил хамгаалагчдын шилжилт хөдөлгөөн хийх чадварыг эрс нэмэгдүүлж, техникийн зориулалтын хөрсгэлийн ажлын хэргийг сайжруулна.	2. Үргэжлийн бүртгэл паспорт хяналтын нэгдсэн сүлжээ төслийн хүрээнд хилийн боомтуудыг улсын хилээр нэвтрэгсдийн бүртгэл хяналт, мэдээллийн нэгдсэн сүлжээнд холбоно. 1. Усан хилийн хамгаалалтыг сайжруулж орчин үеийн техникийн хэрэгслээр хангаж, материаллаг баазыг бий болгоно. 2. Хилийн боомтуудыг баримт бичгийн хяналт шалгалтын орчин үеийн техникийн хэрэгслээр хангана. 3. Дорнод аймгийн хилийн хосгийн өргөст угсан хашааны модон шонг төмөр бөтөн шонгоор сольж, Дундговь, Сүхбаатар аймгийн хилийн хосгийн өргөст угсан хашааны муруцран модон шонг шинэчлэнэ. 4. Улсын хил хамгаалалтад ашиглагдаж байгаа зарим инженерийн байгууламжуудад их эвсвэр хийж, улсын хил рүү ойртуулан нүүлгэн ашиглана.	2006-2008	Д.Орбаяр
364	8.2.6	Хүний нөөцийн хөгжилд онцгой анхаарч, хилчдийн ахуй амьдралыг дээшлүүлнэ.	1. Хүний нөөцийн хөгжилд онцгой анхаарч хилчдийн ахуй амьдралыг дээшлүүлнэ. 2. Хилчдийн ахуй хангамж, нийгмийн асуудлыг сайжруулна.	2006-2008	Д.Орбаяр
365	8.2.7	Улсын хил хамгаалалтад орон нутгийн иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор хилийн хязгаар нутагт амьдарч буй иргэдэд төрийн нийтлэг үйлчилгээг хүргэхэд түлхүү ашиглаарай.	1. Хилийн хязгаар нутагт амьдарч байгаа иргэдэд төрийн нийтлэг үйлчилгээг хүргэх ажлыг сайжруулах арга хэмжээ авна.	2005-2008	С.Батболд С.Батболд Л.Гүндийд Аймгийн Засаг дарга
366	8.2.8	Хүний аюулгүй байдлыг хангах зорилтын хүрээнд терроризм, бусад аюул заналтай тэмцэх талаар олон улсын хэмжээнд тавьж буй хүчин чармаалтыг дэмжихийн зэрэгцээ үндэсний зохион байгуулалтын нэгдсэн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.	1. Терроризмтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр тусгай чиг үүрэгтэй байгууллагуудын харилцан хамтын ажиллагааг сайжруулах, терроризмтай тэмцэх Үүрэг бүхий нэгж, бүтэц бий болгож, тэнд ажиллагсдыг сургаж даярдуулна. 2. Терроризмтай тэмцэх хуулийн хэрэгжүүлэх зорилгоор Терроризмтай тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр мэргэжлэн сэлэлцэх орон тооны бус зохицуулах зөвлөлийг байгуулах, уг зөвлөлийн ажиллах холбогдох арга зүйн баримт бичгийг батлуулах мөрдүүлнэ.	2005-2006	М.Сономпил Д.Орбаяр С.Батболд
367	8.2.9	Тангуулын албыг өндөр мэргэжилтэй албан хаагчдаар бүрдүүлэхэд анхаарч, гүйцэтгэх ажилд шинэ техникийн хэрэгсэл, аргыг нэвтрүүлнэ.	1. Тангуулын ерөнхий газрын дээд сургуульд тангуулын дээд мэргэжилтэй боловсон хүчин бэлтгэж, ажилтнуудыг аймгийн сурвалтаанд хамруулна. 2. Энгийн мэргэжлээр төгссөн шинэ ажилтнуудыг Тангуулын ерөнхий газрын дээд сургуульд 6 сараас доошгүй хугацаагаар мэргэжлийн сурвалтад хамруулах арга хэмжээ авна. 3. Туншайн харилцаатай гадаадын тусгай албанд дээд сургууль, авдөмжийн үндсэн анги болон богино хугацааны сургалтад үндсэн ажилтнуудаас жилд 40 хүнийг сургаж мэргэжүүлнэ.	2005-2008	С.Батболд
				2005-2008	С.Батболд
				2005-2008	С.Батболд

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргав.
Хаяг: <<Төрийн мэдээлэл>> ахитгалийн зөвлөл.

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.